

LITERATURA POPULARA

BASME, ORAȚII,

PĂCĂLITURÎ ȘI GHICITORIÎ

ADUNATE DE

IOAN C. FUNDESCU

CU O INTRODUCERE DESPRE LITERATURA POPULARA

DE

D-nul B. P. Hajdeu

EDIȚIUNEA A IV REVĂDUTĂ ȘI ADĂOGITĂ

VOLUMUL II

ANECDOTE, PACALITURI, GHICITORI ȘI ORAȚII

BUCURESCI

EDITURA LIBRARIEI H. STEINBERG, STR. ȘELARI 18.

1897

~~18 248. 1997~~
Inv. 11046

LITERATURA POPULARA

BASME, ORAȚII,

PĂCĂLITURÎ ȘI GHICITORIÎ

328029

ADUNATE DE

IOAN C. FUNDESCU

CU O INTRODUCERE DESPRE LITERATURA POPULARA

DE

D-nul B. P. Hajdeu

EDIȚIUNEA A IV REVĂDUTĂ ȘI ADĂOGITĂ

VOLUMUL II

ANECDOTE, PACALITURI, GHICITORI ȘI ORAȚII

BUCURESCI

EDITURA LIBRARIEI H. STEINBERG, STR. ȘELARI 18.

1897

2572i

398 (=53)
853.0-5

1961

1956

BIBLIOTECA GENERALĂ UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI

17804

rc/ht/06

B.C.U. Bucuresti

C25121

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF TORONTO
1927

ANECDOTE ȘI PACĂLITURI

SOCOTEALA GRECULUI

ȘI

SOCOTEALA ROMÂNULUI

În satul Bâsca, districtul Buzeu, trăia un țeran numit Gheorghe Zărilă, vestit vânător. El nu greșise nici o dată când ochise. Mulți conșăteni de ai lui avuseseră daraveri neplăcute cu urșii Penteleului, unii murise, alții se alesese cu pielea luată după cap și dupe picioare, cu răni cari au ținut luni întregi, până să se vindece.

Gheorghe Zărilă însă nu încercase nici o catastrofă de acestea în excursiunile sale vânătoresci. Era destul că întâmplarea să-i scoată înainte un urs, ca teribila fiară să fie victima sigură a eroului nostru. Reputația lui ajunsese așa de mare și așa de întinsă, încât de câte ori mă duceam la Bâsca și eram hotărâți să facem vânătoare de urși cu răposatul Mihalache Marghiloman, nu primeam nici un post la pândă decât nu era Zărilă aproape de mine.

Cu această ocaziune am constatat prin mine însumi dibăcia sa.

O dată îmi ese ursul înainte. Trag. Fiara se ridică în două picioare și dă un răcnet de răsunău toți munții. Vădând că ursul nu a căzut și rana nu este mortală, eă scot crăcanul și cuțitul de la brâu și mă gătesc a' l primii cu eroismul unui disperaf. Când o detunătură se aude și ursul cade pe spate. Zărilă trăsese și lovise fiara tocmai în frunte.

În satul Bâsca măi trăia un cărciumar grec numit Iane Sikopolu. De și nu venise de mult în sat, el făcuse nițică avere prin diferite speculațiuni. Pentru puțină băutură saă o bucată de carne de berbec, care îl costa foarte puțin, dănsul aduna de pe la țărani porumb, miei, puțin de găină, rațe și găște, unt și ouă.

Gheorge Zărilă era unul din muștirii lui, dar nu prea se lăsa să fie jefuit ca cei-alți conșăteni ai lui, pentru că el era și măi deștept, și măi curagios.

În anul 1863, Iunie 21, Zărilă trecea pe dinaintea prăvăliei lui chir Iane. Grecul, cum îl vede, îl oprește.

— Gheorghe, bre, îi dice el, nu vrei să mergem mâine de dimineață la Buzău pentru tirgul Drăgaica? Ași vrea să'mi cumpăr, bre, doi călușei pentru brișca mea.

— Cum se nu merg, chir Iane, dacă dorești dumneata. Tot am să'mă tîrguesc și eu câte ceva.

— Aide, bre, pune caii la căruța ta și vino muine până nu se luminează, ca să ajungem mai de vreme la Buzău. Te cinstesc bine dacă plecăm pe înopțate... Țe vrei să bei acum? Un ciocan de țuică.

— Nu, chir Iane. Aș vrea mai bine un pahar de vin cu borvis.

— Cam scump lucru ceri, dar fie. Numai să mă duți bine.

Chir Iane turnă într'un pahar mare jumătate vin și îl umplu cu apă gazoasă. Era mai efină de cât borvisul.

A doua zi nu se luminase bine de ziua și Zădrilă se afla dinaintea prăvăliei lui chir Iane. El se urcă în căruța, caii porniră și într'o jumătate de ceas ajunseră în mijlocul pădurei care desparte Bâsca de șesul Buzăului. Ei mergeau vorbind despre intențiunile lor, când se vor afla la bâlciu. De o dată o flacăra albastră licărește înaintea lor la rădăcina unui stejar.

— Țe este asta! exclamă grecul. Nu cum-va niscați tâlhari se află în calea noastră cari voesc să ne zefuiască.

— Nu'ți fie frică, chir Iane. Mi se pare că

noi avem să fim tâlharii care se jefuim acel stejar.

— Cum bre? Nu înțeleg.

— Ai să înțelegi numai de cât.

Zărilă opri caii, scoase din chichița căruței un tirnăcop, o bardă și o sapă pe cari le avea pentru toate împrejurările. El începu să scormonească pământul, acolo unde văduse flacăra.

Greul se uită la el cu o adevărată curiositate.

Peste câte-va minute târnăcopul lovi un metal care scoase un sgomot deosebit de acela aușit până aci.

— Săi, chir Iane, țise Zărilă. Am dat de un lucru bun.

Greul se repeși și începu să scormonească cu mâinile. Intr'adevăr era o căldare. Desgărdinară căldarea și o scoase afară. Era plină cu bani de aur, cea mai mare parte galbeni, icoșari și rubiele.

Ochii greului scânteiau de bucurie și de plăcere.

— Ei, acum ce facem cu ei, chir Iane? întrebă Zărilă.

— Țe să fațem? să vedem.

După un minut de gândire, greul scoase din pozunar un petic de chârtie și un creion.

— Dar ce faci, chir Iane?

— Socoteala.

— Ce fel de socoteală ?

— Cum să împărțim aștești banii.

Grecul începu să socotească și țăranul se'l privească plin de curiositate.

Această socoteală ținuu mai bine de un sfert de ceas. Țăranul se nelinișteea.

— Ei, ce ȃice socoteala, chir Iane ? Intrebă țăranul.

— Socoteala ȃițe că eũ trebuie să iaũ banii si dumneata cãldarea.

Zãrilã încreți din sprâncene. El văđu că gre-cul vrea să'l tragă pe sfórã.

Nu perdu nici el vremea și luã barda, se duse cãți-va pași fără să piardã din vedere pe grec, taie un bãț lung și potrivit de gros, il curãți bine și apoi veni lângã comoarã.

— Dar te vrei să faci cu ațel lemn ? întrebã gre-cul.

— Noĩ suntem tovarãși de drum, nu este așa ?

— Da.

— Apoi ca tovarãși trebuie să facem amãndoi socotealã, ca să nu ne înșelãm unul pe altul, ȃise Zãrilã.

— Bine Gheorghe, bine.

Zãrilã se apucã să taie cu cuțitul seũ de vînãtoare pe bãț, cum fac țãranii cari taie pe rãboj. El ținuu aceastã operațiune mai bine de jumãtate ceas, ast-fel că gre-cul perduse rãbdarea.

— Ei, si țe țițe socoteala ta Gheorghe? întrebă chir Iane.

— Ce să dică, tovarășe? Mi se pare un lucru drept. Ea țițe ca să-ți dau pe spate câte un ciomag de acestea și dumneata se'mi dai câte un ban din căldare până se vor isprăvi; cât pentru căldare, s'o ia acela care va mai putea să se ție pe picioare în urma acestei socoteli.

Grecul își mușcă buzele. Tăranul era mai șiret de cât el. Să întrebuinteze forța pentru a pune mâna pe bani, era peste putință. Zărilă se găsia mult mai voinic de cât el, avea cu dînsul nu numai cuțitul de vânătoare, dar încă sapa, barda și tărăncopul.

Își schimbă deci părerea.

— Stii țe? țițe el, hai să împărțim frățeste, ca doi bunți tovarăsi de drum.

Și grecul începu să numere monedele, să le clasifice și să împartă egal una unuia și alta altuia.

Cât pentru căldare, se hotărira să o vândă la târg și să împartă costul între ei.

La târgul de la Drăgaica grecul își cumpără niște cai ca smei și Zărilă nisce boi de care nu se mai văduse până aci în Bâsca.

Toată lumea se întrebă: de unde bani pentru asemenea cumpărături? Dar toți rămăneau nedomiriți.

ȚIGANUL ȘI SFÂNTUL ION

Ion potcovarul din satul Slobozia, întrase și el în rândul oamenilor, părăsise burlăcia și 'și legase și el capul cu o femeie legitimă.

Cât fusese burlac, de câte ori era numele vreunui prieten se ducea la el de petrecea. Acum veni rindul său să dea petreceri prietinelor săe.

Nunta se făcu la începutul lui Decembre, înainte de sfântul Nicolae. Era încă în luna de miere când sosi sfântul Ion. Vesel că băuse rachiū roșu a doua zi de nuntă, vesel că găsisse o femeie cum îi plăcea lui, se hotărî să sărbătorească ziua patronului său cu toată îndestularea și cu tot sgomotul în asemenea zile. Opri la masă și la chef pe toți vizitatorii: nașul cu nașia, părinții lui și ai nevestei, prietenii cei mai buni, făceau toți peste paisprezece persoane. Aduse și lăutarii cei mai buni din Perieți. Tăie un purcel de un an și un curcan

de șapte oca. Vinul și rachiul se aduse cu vedrele și cu ploșcele.

Sărbătoarea fuse boerească, după cum dicea el. Petrecerea ținu până după miezul nopții. Asemenea zile sunt o dată pe an, dicea el, prin urmare ele trebuie să fie mărețe și mulțumitoare pentru toată lumea.

Sărbătoarea se sfârși pe la cântatul cocoșilor. Toți plecară pe la casele lor și Ion rămase singur cu nevasta sa într'o stare de mulțumire cum n'a fost el nici o dată. Am cheltuit pentru un an, 'și dicea el, de acum pe lucru și pe economie până la anul.

Se culcă și dormi liniștit și mulțumit.

Nu trecură însă șapte zile și într'o zi după prânz Ion se pomenește cu toți oșpeții lui de la 7 Ianuarie în pěr.

— Ce este? întrebă el.

— Ađi e sântul Ion Coli, după cum să vede în calendarul *Universului*.

Ceru calendarul și puse pe dascălul Petre să vadă dacă este adevărat că sântul Ion să sărbătorește așa curând.

Dascălul răspunde că așa este, însă această zi nu are cruce.

— Dacă n'are cruce, să vă mulțumiți cu câte un pahar de rachiü.

Musafirii făcură gălăgie, dar nu avură ce face, fură siliți să primescă și atâta.

Peste un-spre-zece zile ei iarăși sosiră. Acum era adormirea sântului Ion Crisostos. Avea cruce. Ion potcovarul trebuia să dea mai mult.

Peste patru zile oaspeții sosiră din noă.

— Ce mai este iarăși ?

Acum sântul Ion avea cruce. El fuse silit să dea o petrecere în ziua de 26 Ianuarie.

La 30 Ianuarie altă vizită.

Ion potcovarul începuse să se plictisească.

— Ce mai este ? întrebă el.

— Sântul Ion care a venit cu sântul Grigore și sântul Vasile.

— Se vede că acest sânt nu are nici o trebă și umblă mereu după pomeni ! Cel puțin de ce n'a venit singur și a mai luat două pomanagii cu el ?

Cu toate acestea, fiind-că avea cruce, nu putu face alt-fel și mai dete o petrecere cum putu, căci economiele ce făcuse se dusesse de tot.

Totuși aceste sărbătorili ale sântului Ion urmară înainte.

La 15 Februarie sfântul Ion Colibaș, la 30 Martie sântul Ion Climac, la 18 Aprilile părintele Ion, la 8 Maiu sântul Ion Teologu, la 24 Iunie nașterea sântului Ion. Toate aceste zile le sărbători cum putu Ion potcovarul.

În sfârșit la 29 August oaspeții veniră din nou.

— Ce mai este iarăși ? întrebă el.

— Acuma este tăierea capului sântului Ion.

— Cum ? întrebă Ion. Acuma'i-a tăiat capul ?

— Da, răspuse dascălul Petre.

— Și cine l'a tăiat ?

— Erodiada, care, supărată pentru-că sântul Ion a criticat căsătoria sea cu cumnatul său și rudă de aproape, a cerut capul sântului și după ce ea l'a avut a danțat cu el puindu'l într'ua arfurie. Erodiada era nepoța lui Erod care fu trimis la mörte pe Christos.

— Bine'i-a făcut, strigă Ion potcovarul cu satisfacere, cineil punea să se amestice în trebile altora.

Aleo mâncaiași ochii și gura,
Că m'a scăpat din astă încurcătura ;
Dacă mai trăia încă un an,
Rămâneam și fără ciocan.

Serbătoarea acum fuse mai mare și mai sgomotósă de cât cea de la 7 Ianuarie. Ion potcovarul credea că a scăpat de sântul Ion, după ce îi tăiasc capul.

Însă care nu'i fuse mirarea când óspeții veniră iarăși la 2, la 15, la 26. Septembrie și la 13 Noembre, tot pentru a serbători pe sântul Ion.

Aceasta îl disperă până la culme pe Ion potcovarul din Slobozia. El chieamă pe dascălul Petre, îi dăte calendarul în mână și îi dîse:

— Ia veđi dacă numele de Burcea e în calendar.

După ce cercetă toate lunele și nu află acest nume, dascălul Petre respunse că nu l'a găsit.

— De ađi înainte, dîse el, să spuî la tóte rudele și la toți prietenii, că nu mă mai numesc Ion ci Burcea.

El putea atunci să facă această schimbare, pentru-că nu se pusese în Cameră proiectul de lege pentru schimbarea numelui.

500
250
250

H

A. H. H. H.

BOIERUL ȘI ȚIGANUL

Boierul Năstăsache este un om foarte bun, așa de bun în cât Dumnezeu l'a hotărât pentru a moșteni împărăția cerurilor. Nu a născocit nimic pe acest pământ, nici măcar cuile de bleaș, de și a făcut multe când era tânăr și umbla după dragostea cucónei Smaranda earna pe gerul de foc și nemilostiva sta nepăsătoare la suspinele lui dupe uliță.

Nu s'a însurat nici o dată, pentru că părintele Stan, după moșia sa, îl incredințase despre nestatornicia femeiască și că cine să insoară face cea mai mare prostie. Ca să nu treacă printre proști, de și nu făcea parte din deștepți, el rămăse flăcău până la vârsta în care îl găsim noi spre a face cunoștință cu el.

Cu toate acestea avea tot-d'a-una câte o femeie în casă care îi făcea *toate treburile*, cum dicea dânsul. Aceste femei se schimbaș foarte des, căci «nu e bine ca o slugă să facă purici

la un loc» dicea el, «sluga când se învechește se obrăsnicește.» Dar avea pe Ion Țiganul care îl slujea din copilărie și de care nu putea să se despartă. Ion era singura petrecere a boierului Năstase. Nu făcea un pas fără el, nu ședea la masă fără să fie slujit de Ion.

Țiganul era înucalit și boerul mai păstra încă moravurile vechilor privilegiați de a avea câte un caraghios pe lângă ei. Ca și Hotentop al lui Caragia, Ion spunea boierului Năstăsache toate adevărurile sub formă glumeață, toate obrăznicile în puterea drepturilor ce îi dădea boierul ca să'l facă să petreacă pentru a mai uita amărăciunile vieții.

Intr'o zi însă țiganul trecu hotarele glumei și ale caraghioslăcului.

Boierul se întorcea de la oraș cu Ion.

Amândouă erau călări; ei ajunseră în dreptul unei poene din cele mai frumoase.

— Ioane, strigă boerul.

— Auđ cucoane.

— Frumoasă poiană e asta!

— Frumoasă, cucoane.

— Frumoasă și întinsă.

— Întinsă cucoane.

— Bună ar fi, mă, pentru un bâlciu.

— Bună cucoane, bună de tot.

— Ai să facem mă, un bâlciu pe ea.

- Aî cucoane, dar ce să punem în bâlciu.
 — Prost eşti mă țigane.
 — Prost cucoane.
 — Dăte jos după cal.
 Țiganul se coborâ după mârtoaga lui.
 — Ajută'mi să mă cobor și eu.
 Țiganul îi ajută.
 — Scoate desagiî, șelele și frâurile, Țiganul le scoase.
 — Leagă caii de acei arbori.
 Țiganul legă caii.
 — Aci e oborul de vite, mă Ioane, Țiganul le scoase.
 — Bine cucoane.
 — Intinde de partea cea-l'altă șelele, frâurile și tot ce se află în desagiî.
 Țiganul îndeplini porunca. Apoi începu să privească și să fluere.
 — Ce e, mă, țigane? întrebă boierul.
 — Ce să fie, boiarule, minunea minunilor, mâncația și născopitele!
 — Frumos e târgul, mă țigane?
 — Cum să nu fie cucoane. S'a mai vădut pe lumea aceasta un târg așa de frumos!
 — Aî să ne plimbăm, măi, prin el, Țiganul le scoase.
 — Aî cucoane.
 Și ei plecară, boierul înainte și țiganul în urmă.
 Dupe câți-va pași, ce'i veni țiganului că trânti o palmă Țiganul le scoase.

Nastasache se întoarse spre țigan și întrebă:

— Da ce e asta, mă țigane?

— De cocoane, știu și eu ce o mai fi.

— Cine'mi dete, mă, palma la ceafă?

— N'am vădut cucoane. In acest târg mare
cine poate vedea tot ce se întâmplă?

ȚIGANUL CĂLUGĂR

A pățit'o Tudor rudarul când s'a dus Vineri la stână. A răbdat bietul om toată ziua. Dar aceia ce s'a întâmplat lui Gheorghe potcovarul nu se asemănă. De câte ori 'și aduce aminte, sârmanul țigan se cutremură.

Inoptând într'o ȝi de érnă pe drum și trebuind să treacă printr'o pădure, se cam temea de frica hoților și a fiarelor sălbatice. Avea obiceiū el de a vorbi cu pușca, pe care nu o avea, și cu pistolul pe care nu'l văduse nici odată, ca să sperie atât pe ómenī cīt și pe animale și să-l lase în pace, dar frica e mai mare de cât obiceiul.

Se hotări prin urmare, pentru mai multă siguranță, ca să rămie unde-va să găzduescă. Și fiindcă monastirea Căldărușianī îi era în cale, rămasese aci.

Norocul însă il adusesese foarte bine. Tocmai se începuse săptămīna brinzei. Masa călugărilor

era plină cu cele mai bune bucate de pește, cu raci și cu brânzeturi. Cît pentru țuică și vin, curgea gîrlă prin pahare. Chef ca acesta nu văduse țiganul de cînd îl născuse mumă-sa. Apoi călugării își mai lepădase o parte din îmbrăcămintea lor, ceea-ce îi venea foarte la îndemînă potcovarului, căci nu prea să lăuda cu felul acela de îmbrăcăminte. Se rupsese vai de om! +

După chef, țiganul se culcă într'o chiliesingur. De și așternutul sămăna curat, însă un fel de dobitoace colcoiaă ca vermi în brînză. Dar el nu le simțea de loc. Mincarea bună și mai cu seamă băutura multă îl dăduse în brațele somnului, ast-fel că dacă ai fi dat cu tunul el n'ar fi simțit.

A doua zi țiganul se sculă vesel. Viața din ajun îl fermecase.

Deosebirea dintre traiul de a casă și cel de la mănăstire era mare. De ce să nu se facă și el călugăr, se gîndi.

— A ba, părinte, *dise el unui călugăr cu care mîncase la masă, tot-d'auna trăiți voi așa?

— Trăim cum dă Dumnezeu, rîspunse sântul părinte.

— Da bine vă dă Dumnezeu! Ași voi să intru și eu în turma voastră.

— N'ai de cât să intri. Mai este un țigan călugăr la monastirea Stufu. Dacă te îndeamnă inima, nu faci rău.

— Mă îndeamnă, taică, mă îndeamnă, mîncătași ochii.

După această convorbire țiganul plecă acasă, ședă o lună, ședă două, ședă nouă, dar gândul de călugărie nu'i trecea. În sfârșit se hotărește să se ducă. Își vinde vaca și porcul, își regulează cele-lalte afaceri și pleacă.

Când ajunse la monastire, se întâmplă să fie earăși săptămâna brînzei. Starițul îi dăde un costum călugăresc, îi puse potcapu în cap și îi schimbă numele din Gheorghe în Pamfilie. ✕

Toată săptămâna fericitul țigan o duse în petrecere, mîncă și bea în belșug. Incepuse să creadă că a părăsit lumea și s'a urcat în raiul lui Dumnezeu.

Dar veni săptămâna mare. Aoleo ce vai și amar! Incepu postul și rugăciunile. Nu mai era nici pește, nici raci, nici brînză, nici măcar măsline. Fasole și borșu era toată hrana. Toată ziua stătea în biserică, toată noaptea era neliniștit. Nu apucă țiganul să închiză ochii și toaca suna, sgomotul să răspânda în curte și un «dómne miluesce» se audea, cea ce însemna că trebuie să se scoale și să meargă la slujbă.

În două săptămâni țiganul ajunsese o umbră. Apoi îl mai chinuia și o purdalnică de amintire. Se gândea cât de bine petrecea el cu Maria, nevasta tovarășiului său la potcovărie.

— Aba mă, părinte, întrebă el într'o Ți pe un călugăr, cum vĕ prasiȚi voi aici?

— Da de ce prăsilă vorbeȚi tu, mă țigane?

— Iacă prăsilă... nu scii ce e prăsilă? Cum se prasesc păsările și dobitoacele.

— Ce, ai inebunit, mă? Cum avem să ne prăsim când nu avem femeii? Canoanele opresc până și pasări și dobitoace de parte femeiască să intre in monastire.

— Da de ce, părinte, canoanele alea sunt așa de haine?

— Pentru că așa a lăsat Dumnezeu.

— Bine părinte, tot Dumnezeu, Țice popa la biserică Duminica și sĕrbătoarea, că a făcut pasările cerului, dobitoacele pădurilor și oamenii orașelor. Pentru ce lor le-a dat voie să se prăsească și vouă nu?

— Pentru că noi suntem aleșii lui și ne vom duce drept la el, după moarte.

— Care va să Țică nici acolo nu o să avem voie de a ne prasi? Nici acolo nu are să fie parte femeiască?

— Negreșit că nu.

— Atunci la proastă moară am dejugat, Țise țiganul, dând din cap.

Viața de câtă-va vreme din postul Paștilor și această convorbire cu călugărul a pus pe gânduri pe țigan.

Toată nădejdea lui de a trăi bine în monastire trecuse ca un vis frumos. Cum staă acum lucrurile îl desgustase cu desăvârșire.

Intr'o di părăsește monastirea și apucă câmpii. Ajungând într'un stufiș își scoate rasa și o aruncă. Apoi plecând capul și clătinindu-l, potcapul cade.

— Nicî nu te-am pus, nicî nu te i-aū, dișe el potcapului. Rămăi sănătos părinte Pamfilie, că Gheorghe se duce p'aci încolo.

ȚIGANUL ȘI EAPA.

Vasilică Danciu se întorcea într'o noapte de la Oltenița în satul Dobreni unde locuia. Pe drum într'o pădurice întâlnește o eapă împiedicată. Cum o vede, instinctul său umanitar izbucnește în el. Se uită la ea și o găsește frumoasă și țepănă.

— Bună ar fi pentru mine, își dice el. Ce ajutor 'mi ar face! S'o iaă, să n'o las! se gândi Danciu. Dacă oi lăsa-o, are s'o mănânce lupii. Mai bine să n'o las.

Ast-fel cugetând, deslegă piedica și încăleacă pe ea, mergând drept acasă.

Vasilică Danciu era mulțumit cu eapa, pentru că într'adevăr îi făcea mare slujbă. El nu se mai ducea pe jos nici la Oltenița, nici după alte trebuințe.

Intr'o zi însă dracul n'avu ce face și îi scose în cale pe hoțul de păgubași al epei.

— Măi țigane, Țise el, eapa asta e a mea.

— Nu se pôte, românico.

— Ba se pôte, că eă o cunosc fôrte bine.

Țiganul vrea să plece, păgubașul îl oprește și îl silește să mērgă cu el la zapciă.

Acolo hoțul și eapa aă fost puse la opreală până să vie păgubașul cu martori cari se dovedească proprietatea.

Peste trei ȡile, toți, negreșit fără eapă, sunt aduși înaintea judecătii sub-prefectorale.

— Uite mă țigane, îi ȡice zapciul, toți martorii spun că eapa este a reclamantului.

— O fi, domnule sub-prefect.

— Apoi cum se găsește la tine? Ai furat'o, hoțule!

— Ba să mă trăsnească sfântul Ilie dacă am furat'o.

— Dar ce ai făcut?

— O faptă bună, să trăești domnule sub-prefect.

— Cum, mă?

— Eacă am vrut s'o scap de gura lupului. Era singură și am avut milă de ea, căci prea era frumósă. Eă sunt om milos.

— Și ai luat'o din pădure?

— Da, domnule sub-prefect, mâncațiasă gura, ca să n'o mănânce lupul.

— Și unde ai dus'o?

— La mine acasă, să trăești, d-le sub-pre-
fect.

— Da de ce n'ai dus'o, mă, la Primărie?

— Vai de mine, boerule, nu'ți mai bate joc
de un biet țigan! Să o duc la primar? *Dar în
gura lupului și în gura primarului nu e tot una?*

TIGANUL ȘI POPA

Venise postul Pascilor. Tótă lumea din sat se ducea să'și facă datoria către legea creștină. Nedeia țiganul voi să arate și el că nu e păgân. Se duse la popa Nicolae și îi ceru să'l spovedască. Popa primi cu mulțumire, însă îi spuse că trebuie să mărturisască tot ce a făcut în viața lui, să nu ascundă nimic dacă voesce să fie ertat de Dumneșeu și mântuit de toate păcatele.

Țiganul făgădui și înghenuchind inceptu să înșire toate faptele sale. El spuse câte găini a furat din sat, cum a fost aruncat de vânt în grădina românului și s'a pomenit cu traista plină de ceapă, cum a mâncat prunele boerului când l'a trimes cu ele plocon, cum a băgat gâsca lui Marin în dăsași, cum a încălecat épa streină și cum a poftit la nevasta tovarășului său Burcea.

Maî spuse și alte multe fapte, dar de o dată se opri și oftă.

— Dar de ce oftezi, țigane? îl întrebă popa-

— Iaca oftez, sânte părinte, că maî am un păcat mare pe care nu'mi vine s'îl spuî chiar dacă m'ai trimete drept în Rai.

— Spune, fătul meu, ȕise popa, că numai mărturisind totul vei putea să fii mântuit.

Țiganul la aceste cuvinte earăși scóse un oftat din inimă și spuse că într'o seară trântise căciula tată-s'eu de zid în cît toți 'i-a plâns de milă.

— Aceasta nu e păcat, fiule, îi ȕise popa.

— Nu e păcat! Dar capul tati era în căciulă și trântindu'l de perete bucățele s'a făcut.

— Dacă e așa, ȕise popa, păcat mare ai făcut, dar nu perde nădejdea că voiî cere ertare de la Dumneȕeu și cum el este bun și îndurător se va milosivi și te va erta.

— Póte sânte părinte, să mă erte Dumneȕeu, dar de unde să aflu eî ertarea lui?

— Vei afla fórte lesne. El are să trimeată un sfânt al lui pe pământ fără să fie v'ȕut. El are să te apuce de nas și după ac'osta să scii că ești ertat.

Apoi popa îi ȕise să aștepte puțin că are să facă un semn la cer ca Dumneȕeu să trimită pe sânt.

El eși afară, stătu puțin apoi se întorse cu un rac mare subt patrahir.

— Am vorbit cu Dumneđeū, ȝise Popa, și el a și trimis în dată pe un sânt. Inghenuche și roagăte.

Țiganul inghenchie ér popa, pe când îi cetea molifta de deslegare, îi acăță racul de nas. Racul începu să strângă tare, ér țiganul văitându-se ȝise popii cu mânie :

«De sânt sânt póte să fie,
 «Dér de nas să nu mă ȝie,
 «C'apoi orî cât e de sânt
 «Când l'oiŭ trânti de pământ,
 «Saŭ de perete l'oiŭ da,
 «Ca pe tata, dracu 'l ia.»

TURCUL CALUGAR

De și legea lui Mahomed îi da lui Asan pe pământ mai multe femei și în cer Raiul cu munți de miere, de unt și de pilaf, dar pe de o parte ne având avere să ție mai multe mueri și fiind oprit să mănânce o sumă de bunătăți și să bea vin și rachiū atât de bune și mulțumitoare pe pământ, ér pe de altă parte neavând răbdare să aștepte bunătățile Raiului, se hotări să se facă creștin și să se călugarească, căci văduse el că nimeni nu petrece mai bine de cât călugări pe lumea acésta.

Se duse prin urmare la Episcopul de Buzéu și îi spuse dorința sa. Episcopul, care dorea să vadă pe toți necredincioșii veniți la staulul lui Cristos, îl primi cu plăcere și îi făgădui că îl va călugări negreșit. Inșă îi spuse că înainte de a împlini această dorință a sa, turcul trebuie să mérégă în munți Penteleului și să stea ca

pusnic trei luni de ȕile. Acolo să nu mănânce în acěstă vreme nici carne, nici brânză nici lapte, nici nimic omenesc, ci numai rădăcini și burieni. El primi, fu botezat și i se puse numele de Ion în loc de Asan.

Ion se duse după cum i-a spus Episcopul la munte, acolo și-a făcut o colibă și a început viața de pusnic.

A dus'o el așa o săptămână, a dus'o două, dar îi venea omului foarte greu. Slăbise ca un cal de poște.

Intr'o ȕi plimbându-se prin pădure și ducându-se cam aprópe de un sat, vede nisce găini cari ciugulieau în pământ.

Ispita vine în dată. Ion 'i-a o sburătură, o aruncă în păsări și una rămâne pe loc. El o ia și o duce acasă. Face focul, o așează într'o oală și o pune să fiarbă.

Tocmai atunci écă sosese Episcopul care fusese la mănăstirile Nifon, Rătesci, Sântul Gheorghe și voia să vadă și pe pusnicul său. Ion îi ese înainte și îl primesce cu cea mai mare smerenie. Episcopul îi cercetéză coliba, vede patul său de frunză, o doniță de apă și un băț gros, dar tot de o dată își aruncă ochii la foc.

— Dar ce fierbă acolo, Ioane? întrebă Episcopul.

— Fasole prea sante.

Episcopul se mai uită bine și vede piciórele găinei eșite din oală

— Cum, fasole, nelegiuitule, strigă el! Ce, mă faci pe mine chior? Nu ved eu picióre de găină?

— Fasole prea sânte, adăogă pusnicul.

Episcopul atunci supărat apucă găina de picióre și o scóse afară din ólă.

— Fasole e asta? strigă el cu mânie.

— Fasole.

— Phu! ucigăte crucea.

— Este drept că e o găină, dar am botezat'ó. Precum sântia ta din Asan m'ai făcut Ioan, tot așa din găină eu am făcut fasole.

DEADU IVAN

Intr'un sat din Airaglub, vecin cu oraşul Cui-icsur, locuitorii vedeau cu durere că porumburile lor erau distruse în fie-care noapte.

— Ce să fie aceasta? se întrebau ei. Cine să ne mănânce munca noastră pentru care am asudat atâta vreme?

Nimeni nu ştia să dea răspuns. Erau nelomiriţi. Unul însă, mai cu glavă, îi scoase din încurcătură.

— Să mergem, bre, la oraş şi să întrebăm pe Deadu Ivan. El e om învăţat, bre, a cetit de trei ori ceaslovul şi cântă în strană *Doamne milueşte*, în toate Duminicile. El e umblat bre, a fost de trei ori la moară, o dată la rişniţă şi trei ceasuri afară din oraş. El trebuie să ştie cine mănâncă porumburile noastre.

Toată obştea satului aprobă părerea lui Penciu. Ea numi câţi-va dintre locuitorii cei mai

deștepți să meargă la oraș pentru a cere părerea lui Deadu Ivan.

Cum ajunseră acei locuitori la omul învățat, care citise de trei ori ceaslovul și cânta Duminicile în strană la biserică, care fusese de trei ori la moară, odată la rișniță și trei ceasuri afară din oraș, ei îi așternură plingerea lor.

— Da pe cine bănuți voi, bre, că vă mănâncă porumbul?

— Păi de, gospodine, dacă știam pe cine să bănuim, nu mai veneam la tine, bre.

— Așa este, aveți dreptate.

Apoi Deadu Ivan își ținti ochii în tavan și începu să cugete.

După câte-va minute de gândire, el dete un chiot.

— Ura! strigă el. Am găsit, bre.

— Ce ai găsit?

— Pe cine vă mănâncă porumbul.

— Sfântă Paraschivo! Cine? Cine? întrebare sătenii în cor!

— Ursul.

— Ursul? Brăăă!

Ei remaseră înmărmuriți, fără să dică un cuvânt. După ce se mai desmeticiră, unul întrebă pe Deadu Ivan, cum ar putea să scape de urs ca să le rămâe porumbul nevătămât.

— Să-l prindem, bre.

— Să-l prindem, să-l prindem, dar cum, că el e fiară afurisită?

— Cum sa-l prindem? De geaba sunt eu bre Deadu Ivan, de geaba am cétit de trei ori ceaslovul, cânt la biserică și am mers de trei ori la moară, o data la rijnița și trei ceasuri afară din oraș? Aideți cu mine.

Și Deadu Ivan își ia bastonul său, un fel de ciomag lung și gros, și plecă cu săteni la locul unde se distrugea porumbul.

Se inserase. Ei se puseră la pîndă. Pe la o vreme oare-care frunzele se auziră trosnind și la o distanță ei vădură o namilă mare umblând în două picioare, rupând știuleți și mîncînd.

— Ha! ha! ha! strigă Deadu Ivan. Pe el bre!

Ei năvăliră cu ciomegele ridicate asupra namilei. Ursul, vădîndu'i mulți, de și urs, i se făcu și lui frică și o luă d'a fugă. Oamenii dupe el. Fugea ursul dar fugeau și sătenii cu Deadu Ivan în frunte. De și namila se depărta, dar ei nu'l perdeau din ochi. De odată însă dispăru.

Când sătenii ajunseră la locul disparițiunei, începură să se uite în toate părțile.

— Unde dracu s'a dus lighioana, bre? Parc'a intrat în pămînt! Strigă un sătean.

Deadu Ivan se uita în toate părțile, cercetă cu deamăruntul locul și nu'i fuse greu să dea de vizuina ursului.

— Iacă aci a intrat, bre, țise el.

Intr'adevăr, la rădăcina unui arbore, o gaură destul de largă se vedu.

— Pe aici înainte! strigă Deadu Ivan.

Însă toți rămăseră pe loc.

— Intră tu mai întâiu, țise un sătean, că ești mai învățat și mai umblat : ai cetit de trei ori ceaslovul, cânti în străună la biserică, ai fost de trei ori la moară, o dată la răjniță și trei ceasuri afară din oraș.

Deadu Ivan nu mai avea ce țice și intră. Însă cu cât inainta pe brânci, cu atât intrarea se strâmta. Câtă-va vreme vorbi cu cei d'afară. Dar de-o dată incetă. Toți așteptau, însă Deadu Ivan nu mai da semne de viață. Atunci unul din săteni intră dupe el și începu să'l tragă afară de picioare. Când îl scoaseră de tot, care le fu mirarea, că Deadu Ivan nu avea cap.

— Avea bre cap când a intrat aci ori n'avea?

Toți dau din umeri și nimeni nu știa să răspundă.

Unul însă din ei, cel mai priceput, țise :

— Ai să mergem, să întrebăm pe nevastă-sa.

Ei luară trupul lui Deadu Ivan la spinare și plecară. Când ajunseră la oraș, era țiuă. Nevasta lui Deadu Ivan sta la fereastră și privirea. Când lumea intra cu trupul bărbatului său în

curte, ea deschise fereastra să vadă mai bine ce este. Atunci unul din țărani o întrebă :

— Bre nevestă a lui Deadu Ivan, avea bărbatul tău cap ori n'avea ?

— De, nu știu bine, răsunse ea, dupe puțină gândire, avea ori n'avea, știu numai că 'și-a cumpărat căciulă la Paști.

LUAREA ȚARIGRADULUI CU PRAZU

Multe anecdote se spun de bulgari, însă toate îi arată nu tocmai deștepți. Acesta însă ce povestim aici ne dovedește că au fost vremuri când erau și cuminte și voinici.

Intr'o zi, negreșit din acele vremuri, bulgarii se hotărâră să facă și ei război, să pue mâna pe cetatea țarilor. Ei se strânseră într'o câmpie mare și aci își aleseră căpeteniile și hotărâră plecarea. Ei erau toți cu mâinele goale. Nici arme nici ciomege. Se afla însă aci în fața lor o grădinărie. În curtea grădinăriei erau așezați peste patru sute snopi de prajă.

Deadu Penciu, care fusese ales căpetenie, adică mai mare peste cei mai mici, voi să înbărbăteze pe mai micii săi și le ținu o cuvântare cu ifos care a lăsat pe jos cuvântarea lui Bonaparte în fața piramidelor din Egypt.

«Fraților, a zis el, trebuie să luăm Țarigra-

dul cu toții sau să muriți cu toții. Arătați-vă vrednici de strămoșii voștri. Patru sute snopi de praji vă privesc, năvală pe ei și înainte cu Dumne-deu.»

Bulgarii, la aceste cuvinte, se repeziră cu toții și se înarmară fie care cu câte trei și patru arme, adică praji. Apoi să puseră în linie de bătaie și porniră.

Merseră ei ast-fel cât merseră, însă vrășmașul nu se arată înaintea lor. Vădându-i pe fie care la spinare cu câte trei patru praji, el credea că sunt niscai mașine cu care vin să-l prăpădească și de aceea el s'a retras în cetate.

În sfârșit bulgarii ajunseră în fața cetății. Aci tăbăriră și începură să facă planul de atac. Se gândiră, se sfătuiră și găsiră cu cale să se dărâme zidul cetății ca să pótă intra în ea. După ce mâncara și băura bine, luă fie care câte un praz, se puseră cu spatele la zid și începură să împingă. În nóptea aceea plouase bine și era udătură. Ei când împingea din cauza băuturii și a noroiului picioarele alunecau și ei strigau:

— Ha! ha! zidul sa mișcat bre puțin. Înainte.

Ei împinseră așa multă vreme până tot alunecând mereu ajunseră toți jos la pământ. Atunci eșiră vrășmașii din cetate și îi tăe cum se tae, fără se fi avut bieții ómenii vremea de a'și mânca cel puțin prajii.

MIȘCĂ ORI MORT

Un român întâlnește în drum un șórece mort. El îl întórcce cu bățul, îl sucesce, îl învêrtesce și se miră căci prea era mare.

Tocmai atunci trecea un bulgar pe acolo. El cum vedu șóricele arêtă cu degetul la el și ڊisel rămânului: *mișcă!*

— Ce mișcă, mă bulgarule, cap gros, nu ved că e mort?

— Mișcă, bre, mișcă.

— Ce, vrei să'ți râđi de mine bulgarule? Eă nu sunt de acea care să se lase a fi batjocorit de fite cine, măi cu sémă de un udri n'a glava.

Bulgarul repeta mereă cuvêntul: *mișcă!*

Românul se infuriađă și trântesce un băț pe spinarea bulgarului. Acesta nu se lăsă nici el măi pe jos și plătesce românului cu aceiași măsură.

De aci se incepe o bătaie crâncenă. Tocmai

atunci trecea Zapciul pe acolo. El poruncesce dorobanților cari îl însoțeau să se ridice pe acei doi luptători și să-i ducă la sub-prefectură.

Aduși în fața autorității, românul spune cum s'aŭ petrecut lucrurile. Când întrebă pe bulgar acela nu scia boabă românească și prin urmare nu răspunse nimic. Se chemă un talmaciū și acela desluși lucrul. Nici unul nici altul nu erau vinovați. Numai o neînțelegere de cuvinte. În limba bulgară șórece însemnează *mişcă!* și bulgarul susținea cu drept cuvânt pe limba lui că șóricele e mișcă.

Acéstă deslușire făcută, Zapciul îi puse să-și dea mâna, după ce esplică și bulgarului prin talmaciū neînțelegerea.

MIREASA NALTĂ

Ciciu Petcu era un băiat mărunțel de tot și își zidise casa după chipul și asemănarea sea. Mai cu sémă ușa, nu era nici cu un deget mai nalta de cât capul lui, cu căciulă cu tot.

Veni vremea însă ca să se însóre. Femeia ce o alese inima sea era de două ori mai naltă de cât el. Nunta se făcu la familia miresei. Dar când seara se o aducă acasă, aci întâlnește o piedică mare ca să intre.

Bre o fi, bre o drege, nimic. Era peste putință ca mireasa se tréacă ușa.

Se adună tótă familia și începură se chibzu-escă ce e de făcut. Unii găsiră cu cale se'i tae picióarele, alții capul, dér nimeni nu avea curagiul se îndeplinéscă chibzuința.

Tocmai atunci trecea pe acolo un român.

— Dér ce este astă lume adunată aci ? întrebă el pe un bulgar.

Acela îi spuse că nu póte băga pe mireasă

în casă, căci este mult mai naltă de cât ușa și s'ar fi hotărit să'î tae ori piciorarele ori capul.

— Lasă că o bag eū în casă, și se românu, fără se i se tae nimic.

Și apropiindu-se de mirésă, deschise ușa, o pu-se în facia ușei, îi dete un pumn țapăn la cea-fă și mireasa, speriată se nu 'î mai dea încă unul, se plecă. Atunci românu o împinse înăuntru.

COPILUL ȘI BORCANUL

Dobra își lăsase copilul în casă singur. Tocmai golise un borcan cu miere și îl pusese sub o laviță. Copilul, cum sunt copiii, voind să vedă ce e în borcan și dând de puțină miere, băgă capul se lingă ce se mai afla pe fund. Când însă voi se scôtă capul, fu peste putință. El începu se țipe și să se rostogolească. Tocmai atunci intră și mumă-sa pe ușe. Când vădu copilul cu capul în borcan, cea dintâi ideie fusese ca se alerge la Deadu Ivan. Acest om învățat și umblat veni, mai aducând cu el încă vr'o câți-va ómenî din orașu.

Sosind, toți rămaseră imărmuriți când vădura copilul că începe să se inee, numai putea nici se țipe nici să se svârcolească. Inecăciunea îl muiase de tot.

— Ca să scăpăm trupul de borcan, țise Deadu Ivan, trebuie să'i tăem capul.

— Ce glavă bre, ce glavă! strigară toți cu admirare.

Tocmai când se găteau se pue în lucrare
 ideia lui Deadu Ivan, écă trece un român pe acolo.

— Dér ce faceți voi aci, măi ómení, buní? in-
 trebă el.

— Iacă voim se tăem capul copilului ca s'el
 scótem din borcan.

— Bre da proști sunteți, díse românul. Adu-
 ceți'mí un ciocan.

I se aduse un ciocan. El îl luă, dădu două
 lovituri borcanului și el se făcu țândări.

Capul copilului eși numai de cât ne atins.
 Luară copilul, îi deteră nițică apa să bea, îl stio-
 piră și el își veni în sine.

Rămăsese bulgarii încremeniți de ideia lui
 Deadu Ivan să tae capul copilului ca s'el scó-
 tă din borcan, dear, ideia românului li se páru
 măreață, faptă de fermecător.

CUM A SCOS BULGARUL LUNA DIN PUȚ

Un bulgar s'opri se lângă un puț se bea apă. Care nu'î fuse mirarea când veđu luna în apă. Ideia d'a o scoate de acolo îi veni numai de cât în minte. Póte se fie bulgarul simplu séu sărac de duh, cum đice scriptura, dér este și încapățânat. Când îi intră lui ceva în cap, nici Nichipercea nu'î póte scóte.

Incepu s' se gindéscă cum are s' se jóce copii cu luna acasă, cum n'o se mai aibă trebuință nici de lumânare, nici de candelă, căci luna are s' lumineđe nu numai casa dér și curtea cu tóte împrejmuirile.

Amețit de aceste preocupări, el alergă acasă, luă cangea cu care scotea lemnele din riú și veni repede la puț. Băgă cangea, alergă cu ea dupe lună până cređu că a apucat'o. Trase, însă cangea se prinsese bine înăuntru. Trase și

mai tare, dér afurisita de luna nu mai eşia. Făcu o silința mare, trase, cangea scâpă de unde era prinsă, veni asupra bulgarului și el cađu pe spate. Atunci vëđu luna pe cer.

--- Bre! strigă el. Eată tocmai unde am aruncat'o!

BULGARUL ȘI CEASORNICUL

Un bulgar, întorcându-se de la târg în satul său, găsi un ceasornic în drum. El, care nu mai văduse până aci ceasornic, începu să'l întorcă, să'l sucască, să'l învârtască, însă nu putea să priceapă ce năsdravănie este aia. Se uită cu mirare la numerotația orelor și minutelor, la liniile secundelor, la mersul limbelor, dar toate acestea i se păreau lucruri dupe altă lume.

Curiositatea îl muncea totuși ca se scie ne-greșit ce este ceasornicul și ce slujbă poate face. Cum ajunsese în satul său alergă la Deadu Ivan, ca unul ce era și citit și umblat, citise ceaslovul, fusese de trei ori la móră, o dată la râșniță și înconjurase de câte-va ori satul.

Deadu Ivan luă ceasornicul în mână, îl suci și el, îl învârti și când îl apropie mult de ochi,

fiind că el nu prea vedea bine, auzi ticăitul din năuntru.

De și nu citise *Dracul Schiop* de Lesage, din instinct el bănuie că cea ce făcuse himistul cu Asmodeu, făcuse un tinechegiū cu Nichipercea.

— Bre, Penciule, bre, strigă Deadu Ivan. Acesta e dracu; vre un evreu tinechegiū l'a băgat în această cutie și tot ce veđi tu acolo, semnele acelea, sunt semne drăcesci. Aruncă'l bre departe de aici să nu ne trăsnească Sfete Ilie.

— Ba aia e vorbă, ڡise Penciu. Destul a luat el pe ómeni, să'l iaū și eū pe el.

Penciu plecă acasă la el cu ceasornicul. În drum întâlne un ovreu care vindea mărunțișuri. Bulgarul îl opri, îi arată ceasornicul și 'i ڡise:

— Veđi tu, târtane, eū am pus mâna pe dracul!

— Ce drac spuī tu bulgarule, nu veđi că e ceasornic? respunse ovreiul.

— Ba e dracul jupâne, că așa 'mī a spus mie Deadu Ivan, om mai învățat și mai umblat de cât tine.

— A! așa este, ڡise evreul, cugetând la un șiretlic. Acum bag de sémă. Chiar frate al meū a închis pe drac aci.

Și el luă ceasornicul în mână, deschise tasele și suflă înăuntru.

— Da ce faci, jupâne? întrebă bulgarul.

— Ce se fac, dădu'i drumul dracului și acum
iaă cutia, fiind-că este a fratelui meu.

Bulgarul rămase îmărmurit și se uita după
jidan cum se ducea cu ceasornicul.

ȚIGANUL VENĂTOR

Vasilică fierarul se pomeni și el într'o ȝi cu o pușcă în casa sea. O furase, o găsisse, o cumpărase séu 'i-o lăsase vre un crescin să o drégă, nu scim. Tot ce cunóscem este că avea pușca și că se hotărâ într'c ȝi să mérgă și el la vânătoře, că nu de giaba stăpânea o armă. Se duse la han și cumpără praf de pușcă, capse și alice, căci pușca era sistem vechiũ.

Acum era vorba cum se umple arma, căci el nu pusese până aci mâna nici pe pistol măcar. Se hotărî să întrebe pe hangiu. Dar ca să nu rămâe prost în fața lui, o luă mai pe departe.

— Aba mă, hangiule, cum se umple pușca asta, că eu n'am avut până acum de astea, ci mai boeresci ?

— Eacă, îi ȝise hangiu, puĩ atâta iarbă, puĩ hârtie, bați cu vergeaua nu tocmai tare, apoi puĩ alice, érași hârtie și érași bați astă dată mai tare.

— Să trăești, ȝise țiganul, să ajungi bulibașa a'l satului.

Țiganul umplu arma cum îi Țisese hangiul și plecă la vânătoare. Nu făcu de ce pași în sat și îi eși în cale un cârd de curci. Țiganul cum le vėdu întinse pușca, dădu foc, și una cădu mórta. Sgomotul pușcii scóse pe toți țėraniı din casele lor ca să vadă ce s'a întâmplat. Intre aceștia era și stăpânul curcii. Când vėdu pe țigan cu curca la spinare, năvăli asupra lui, il luă la bătaie și il duse la primărie.

- Ce e asta țigane? întrebă primarul.
- Iacă ce să fie? vânat, mâncațiași ochii.
- Ce vėnat, mă țigane: vėnat în sat se póte?
- S'a putut, domnule primar.
- Nu veđi că e curcă, mă?
- Curcă ne curcă, eú am vėnat'o:

Dacă e curcă,
De ce se 'ncurcă
La revărsatul Țorilor
In calea vėnătorilor?

Primarul n'a voit să asculte de asemenea scuse și a pus pe țigan să plătéscă curca creșcinului, cu atăta cât a cerut el.

NICI EL, NICI EŪ

Un țigan, ducându-se la un popă să se spovedească, dupe ce'î-a spus tóte păcatele, popa î-a ȕis:

— Rěu ai făcut, nelegiuitule! N'ó sě veđi nici o dată fața lui Christos!

— Dacă n'oi vedea eŭ fața lui, n'ó se vedă nici el p'a-mea, rěspunse țiganul.

SCUMP, DAR FACE

Un țigan, fiind poftit de nașul său la masă, —care ședea peste trei sate,—cum sosi își lăgă épa afară de unul din stâlpii tindei de la casă și intră înăuntru. Masa era pusă și pe ea o mulțime de bucate țărănesci. Inse acelea, cari făcea pe meseni să se uite mai cu jind la ele, erau icrele negre.

Țiganul, cum le vedu, tăbări pe ele. Bietul naș vedând că finul său are să le isprăvescă mai nainte de a gusta din ele, îi duse:

— Mai poftim și din cele l'alte bucate, fine.

— Lasă, nașule, răspuse țiganul, că sunt bune și astea.

— Sunt scumpe, fine: un galben ocaua.

— Fiă că face! duse țiganul, grăbind bucăturile.

Dacă vedu nașul că nu pôte s'o scôță la cale cu țiganul in nici un fel, învăță pe un om se deslege și se dea drumul epei, și apoi să-i spue

c'a scăpat, creștând că ast-fel va apăra de lăcomia țigănească sërmanele icre.

Așa se și făcu.

Omul dete drumul epei și veni de spuse țiganului c'a scăpat. Țiganul, aușind acéstă întem- plare, puse mâna pe un codru de pâine și în cea-l'altă mână luă icrele ce mai rămăsese pe taler și o reteză d'a fuga dupe épă, strigând:

— *Scump, dér face!*

ȚIGANUL PĂCĂLIT DE EL SINGUR

Murind muma unui român și făcând pomană, chiamnă și pe un țigan la masă. Țiganul însă veni mai în urmă, când se sfârșise bucatele și rămăsese numai niște zémă de la varză, fără carne.

— Na mă țigane, ȕise românul; mănâncă și tu zéma ce a mai ramas, că mult îți plăcea răposatei biată mama.

— Bine românico, ȕise țiganul, 'mi o făcuși! N'o da Dumnezeu se móră mama și se te chiâm și eú la pomană tot la urmă, și să-ți dau tot ast-fel de bucate.

Par'că ȕisese într'un ceas răú! Peste câtă-va vreme muri și muma țiganului. Atunci, dupe făgăduială, țiganul chiamnă și pe român; însă la urmă, când nu mai rămăsese nimic.

Voind să-l păcăléscă tot cu vorbele séle, țiganul îi ȃise :

— Aoleo, românico! Veniși târđiũ, veniși târđiũ! N'a maĩ rēmas nimic! Dar mănâncă și tu astă baligă de vită botezată, ce este colea lângă gard, *că mult îi plăcea reposatei biată mama!*

FIĂ CE SPUI TU, SĂ NU, FIĂ CE SCIU EU

Un țigan își luă măgarul și plecă să aducă lemne. Trecând pe o potecă, vădu pe marginea unei prăpăstii un stejar de o grosime și de o înălțime foarte mare.

— P'acesta să-l tai, țise țiganul! Din el pot se arde o sută de țile.

Apoi legă măgarul de stejar și începu se tăia la rădăcina lui. Stejarul fiind foarte mare, și povârnit pe marginea prăpăstiei, îndată ce rămase în câte-va așchii se rupse și cădu cu un sgomot mare în prăpastie, târând și pe măgar cu el!

— Bre! bre! Țise țiganul uitându-se dupe măgar și fluerând! De trăia tata până astă-zi, vedea și el măgaru sburând!!

Vedând că măgarul nu se mai vede, bietul țigan plecă cam trist acasă. Dar pe drum întel-nind pe un român, vecin al său, îl întrebă:

— Măi, românico! n'ai vădut măgarul meu?

— Ba mi se pare că era la tine în bătătură.

— *Fiă cum spui tu, țise țiganul făcându-și curagiū, se nu fiă cum știu eu!*

SĂRACA PĂȚITA, MULT E PRICEPUTĂ

O cocónă trimese pe feciorul seǔ, ce era țigan, ca se cǎră strugurǐ de la vierul vieǐ vecine. Țiganul, fǎrǎ a mai cere la vier voe, intrǎ în viǎ și luǎ singur strugurǐ. Vierul, vǎdǎndu-l, îl întrebǎ : cu a cui voe ai intrat în vie?

— Cu a cucónei, stǎpǎna mea, Țise țiganul.

— Apoi fiind cǎ ai intrat și fǎrǎ voia mea, Țise vierul, stai se-Ți daǔ și ceva de cheltuialǎ.

Și îndatǎ îl umflǎ de pǎr și incepu se-l târnuiascǎ pǎnǎ ameti. Când scǎpǎ bietul țigan din mâinile lui, se opri tocmai în camera cucónei.

— Dar ce-ai pǎțit, țigane, de ai venit fǎrǎ strugurǐ și cu capul așǎ sbirlit? îl întrebǎ cocóna, vǎdǎndul în asemenea stare.

— Pǎi ves-cǎ m'a hǎ, cocónǎ.

— Ce te-a hǎ, mǎ?

— M'a hǎ!

— Te-o fi bǎtut, țigane, Țise o mosafirǎ ce era de fațǎ.

— *Vai! sǎraca pǎțita, mult e priceputa, strigǎ d'o datǎ țiganul!*

DEŪ NAȘULE, N'AM FURAT-O

Un țigan ducea o găscă la nașul seŭ. Pe drum găsește o épă streină și încălecă pe ea, ȳicând găștei :

— Veđi bălaio, se nu spuî la nașului c'am furat épă.

Ajungând la n'așul, țiganul dete găasca; ér el îi dete drumul între cele-l'alte. Cum se vėdu între găște streine, ea incepu să gâriă; érá țiganul, credend că găasca spune în limba ei despre épă, incepu să se închine, ȳicend :

— Deŭ, nașule, n'am furat-o; am găsitu-o în drum.

ANAFORA MIȘCOTE

Un țigan, otărînd și el să se grijească, ca să se facă bun la Dumneșeu, trimitea în toate ȃdilele pe fiul seũ la paracliserul bisericeĩ din sat se-ĩ aducã anafora. Paracliserul, urãndu-i-se se fie necãjit în tôte ȃdilele, prinde o datã un gãrgãune și il dã danciului cel mic se-l ducã la tatã-seũ, ȃdicẽdu-ĩ :

— Na; ține bine; se nu strĩngĩ cã móre; nici se nu lași cã sbórã din mãnã. Asta este *anafora mișcote*, care se dã numai la ómenii ce ș'aũ ispãșit pãcatele, și cum o luao se sfințeste.

Dãnciucul, cum o primi în minã, o retezã d'a fuga cãtre tatã-seũ, cãci il mușca gãrgãunele de mãnã; și cum se apropie de casã incepu sã strige :

— Tateo ! Cascã gura cã'mĩ a gã urit anaforoa mișcote mãnã!

Tatã-seũ cãscã gura îndatã și el îi aruncã gãrgãunele înãuntru.

DE FRICOASO CĂ EȘTI CU MINE

Un țigan plecase la nașul său, ce ședea în alt sat, cu o traistă, ca să ia puțin mălaiu. Pe drum înoptând și intrând în niște porumbiști, i se făcu frică. Ca să-și facă curagiū, neavând cu cine vorbi, vorbea cu traista :

— De fricóso, că ești cu mine, dicea el ! Nu-ți fie frică. Iată colo parc'ar fi singură !

Mergând mai departe, frica se mărea cu creșterea întunecimei. Tot i se părea că vede pe cine-va înaintea lui. De frică, și ca să sperie pe cel ce i se părea că-l vede în porumbiște, începuseră să cânte cu glas tare :

«P'o vale adâncă,

«Vine țigănimea totă»

DE MĂ RUGAM DE 40 PE CAL CĂDEAM

Un țigan voia să încalce pe épa sea, dar nu putea. Se rugă de sântul Ilie s'ľu pue călare, se opinti, dar se ridică numai puțintel. Se rugă apoi de sântul Nicolae, dar nici acest sânt nu ı ajută mai mult de cât cel din t'eu.

— Stăi, ȑise țiganul necăjit, că sciũ eũ de cine să mă rog acum! Am să mă rog de cei 45 de mucenici că ei au mai multă putere. — «Sânti 45 de mucenici, adaoase țiganul; puneți-mă pe épă că vă dau o lumânare de nouă parale, la toți.»

Se opinti țiganul, d'astă dată, cu mai multă putere, și sări tocmai dincolo peste épă.

— Ei, istoria dracului! strigă țiganul; de mă rugam numai de 40, pe épă cădeam!

CIOARA MOARTĂ 'N DRUM

Un țigan vede o cioară pe un arbore.

— Ce pasăre să fie asta? ȕise el. Să-i ȕic cioară, 'mă e că sboară și dă pe tica de ocară! Să-i ȕic măi bine:

«Porunbos, popos
«Cu ciocu covirtiros,
«Cu coada iataganos.

Tocmai atunci trecând un vânător p'acolo, trage cu pușca în cioară și o omórá. Șiganul, cum o vėdu că a căđut jos mórtă, se apropie de ea și începu să o jelească ast-fel:

«Săracă ceva,
«Cum te-a omorít cineva!
«Eű sciű cum te chiamă pe tine;
«Dar mă păcălesc de mine!

CUM A RĂMAS ȚIGANUL DE RÎS ȘI DE OȚARĂ

Un român, un turc ș'un țigan se duseră la Dumnezeu să cêră câte ceva.

Intră mai întâiu turcul.

— Ce vrei turcule? îl întrebă Dumnezeu.

— Bine Doamne.

— De bine să fii.

Intră românul.

— Ce vrei române? îl întrebă Dumnezeu.

— Bine Doamne.

— Binele l'a luat turcul.

— Dar eũ?

— Darnic să fii.

Intră țiganul.

— Ce vrei țigane? îl întrebă Dumnezeu.

— Bine, Doamne.

— Binele l'a luat turcul.

— Dar eă?

— Darul l'a luat românul.

— Ce ris și ocară o mai fi și asta, Dómne!
dise țiganul, după ce se gândi puțin și se scăr-
pină în cap.

— De ris și de ocară să fii.

DOUË-DECI DE GÂȘTE

Un boer avea douë-deci de găște și trimitea tot-dé-una un țigan cu ele să le pască. Boerul însă avea obiceiū de numără găștele de câte-ori pleca și venea țiganul cu ele.

O dată țiganul tae una ș'o mâncă.

Când le numără boerul găsi numai nouë-spre-dece.

— Măi țigane, di-se boerul, gândește sunt numai nouë-spre-dece.

— Nouë-spre-dece boerule!

— Păi erau douë-deci, mă?

— Ba douë-deci boerule!

— Păi sunt nouë-spre-dece!

— Nouë-spre-dece boerule.

Vedând boerul că nu se 'nțelege cu țiganul^f chiamă două-deci de țărani și-i puse să i-a fiecare câte o găscă.

Unul rămase cu mâinele góle.

— Veđi măi țigane, ڊise boerul, că toți țărani aű câte-o gâscă, numai ăsta al două-deci-lea n'are ?

— Apoi, batăl mame lui Dumneđu, când erau gâștele grămadă de ce nu s'a repeđit să ia și el una ?

DAR FI'N VIS

Un țigan visă într'o nópte că-i a mâncat lupii iapa, se sculă de dimineață și vădu că este în coșar. Intr'o ȕi, fiind într'o pădure, lupii îi mâncară iapa de față cu el.

Țiganul puse mâinele la ochi și o repeđi d'a fuga acasă, strigând :

— Dar fi'n vis ! Dar fi'n vis !

O SE'L BATĂ DUMNEȚEU

Unei țigance murindu-î un copil, când îl ducea la grópă îl jelea așa.

— Aoleo! aoleo! Parcă'l văđ că se duce'n Raiu, și o să-î dea Sântul Petre cheile raiului pe mâna lui, și el fiind mic o să le peardă, și perđându-le o să-l bată Dumnețeu pân'l'o lua dracul!

Intr'o ȝi el se duse cu argatul său la arat. Lucrără până se urcă sórele sus și lăsară munca se îmbuce ceva și să se mai odihnéscă. Voind să 'și facă un loc mai ferit de sóre subt un arbore, a trebuit să smulgă din rădăcină nisce măceși. Care nu le-a fost mirarea când, în grópa de unde a scos un maceșiú, văđură o căldare plină cu banı albı cari străluceau.

Stan și cu argatul luară sapele și începură să curețe pământul prin prejur. Apói scóseră căldarea, o înveliră cu un țol și apói mâncară și se odihniră. Mai munciră ei pe urmă, dar plecară de vreme acasă. Când nevasta îi văđu cu căldarea la uměr pe un băț întrebă ce au acolo.

— Linte, respuse Stan. Am cumpărat'o de la un țăran pe nimic.

Apói el puse căldarea subt pat.

A doua ȝi plecă éráși la câmp. Cum văđu că bărbatul ei s'a depărtat, femeia scóse căldarea cu banı, se uită la ea, apói o puse la loc, mirându-se că nu mai văđuse până aci ast-fel de linte.

Pe séră, când ședea pe prispă afară, tocmai trecea la bálciú nisce care cu óle. Femeia avea trebuință de óle și sciind că altă dată mai luase în schimb de porumb, propuse olarilor să le dea linte pentru ólele ce 'i va trebui. Olariı

când vădura că linteă este o bogăție, primiră bucuros și îi deteră toate ólele pentru o căldare de linte.

Acum să veđi bucurie pe femeia! Era mai veselă de cât olarii cari luase de o mie, de o sută de mił de orı mai mult de cât făceau ólele lor. Ca să facă aceiași mulțumire bărbatului său, dupe ce așeđă un mare număr de óle în bordei, umplu și toți pariı de la gardul care înconjura curtea, destul de mare.

Când sosi Stan și vădu acel număr mare de óle înșirate pe pari, îi intră un fior rece în inimă. Scia pe nevasta sa nătângă și se aștepta la vre o prostie. Se repeđi numai de cât la căldare, dar ea nu mai era la locul ei.

— Unde e căldarea de aici? întrebă el furios.

— Am dat'o pentru aceste óle, respunse ea foarte liniscită.

— Incotro a apucat ómenii cu ólele?

— Se duceau la bálci, dar fiind-că au vândut ólele, s'au întors înapoi acasă la ei.

Décă nu 'i-ar fi fost frică de ocnă, Stan ar fi dat una în capul nevestei séle și ar fi scăpat de ea, atâta era de supărat. Se gândi însă la alt ceva mai bun, cum se ia căldarea înapoi. Luă pe argatul său, se înarmară cu câte un topor și apucară călare drumul pe care se întorceau olarii acasă. Dupe o gónă nemai pomenită

de câte-va ceasuri, ajunse pe olari într'o pădure. Ei poposiseră aci ca să se odihnescă și se cizeze. Staū toți lângă foc și împărțeau banii din căldare.

Când vădură pe cei două ómenii că descalică și se îndreptează spre ei, toți se sculară în picioare aruncând câte un țol peste bani.

— Tâlharilor, ȕise Stan, a'ți jefuit o femeia próstă și acum împărțiți prada? Căldarea seú vă omor pe toți.

De și olarii erau trei, însă, când vădură că Stan și cu argatul seú ridică topóarele în sus, gata a'í spinteca, începură se tremure.

— Nu am furat noi pe nimeni, ȕise unul din ei cu sfială, ci femeia ne-a dat căldarea pentru ólele nóstre. Dacă nu vreí, noi ne vom lua ólele și ne vom duce la bálci, însă să ne plătesci munca descărcării și întârȕierea.

— Vă plătesc cât veți cere, numai să'mi dați căldarea. Alt-fel nu scăpați sdraveni de mine.

Strânseră banii toți în căldare, puseră căldarea învelită într'un car și Stan cu argatul său încălecară și urmară căruța, tot cu topóarele în mână ridicate și gata să lovésca pe cel care s'ar încerca să facă vr'o mișcare.

Ajunseră nóptea târȕiú acasă. Incărcară oalele, luară plata muncii și irtârȕierei lor și porniră la bálci.

Stan însă nu rămase liniscit. Scia că ólarii aũ să'l spue dregătorielor, se le arate cum a găsit o comórá fără să încunosciințeze. Bănuia éráși că nevasta lui are să fie chemată martoră și că are se destăinuéscă ascunđătórea căldării. Se gindi prin urmare cum are să scape de aceste neajunsuri și, cum el era cu minte și cu judecată sănătósă, găsi mijlocul.

A doua ȓi spuse nevastei că pe la amiadă are să vie o ploae cum n'a mai fost pe fața pământului și că nu va scăpa de urgia ei de cât aceia cari vor fi ascunși bine. Fiind-că el ține mult la ea, îi propuse să asculte de el dacă voesce să rămăe neatinsă.

Ea primi.

Atunci Stan făcu o grópa mare, băgă pe nevastă-sa înăuntru și acoperi grópa cu lemne, ér deasupra lor puse rogojină. Pe rogojină presără porumb și dete drumul tutulor oreteniilor. Paserile incepură se ciugule, să sară, să se bată, în cât făcea un sgomot care în adevăr semăna cu căderea ploiei și pietrei.

În acéstă vreme Stan sapă o grópa în fundul grădinei și ascunde căldarea. Apoi desveli grópa de rogojină, ridică lemnele și scóse nevasta.

— Dar ce a fost bărbate? întrebă ea.

— Plóe grozavă, nevastă. A pluat cârnați și lipii cu atâta furie că bietului președinte de la

tribunal un cârnat i-a scos un ochiū și judecătorului o lipie i-a fărâmat două dinți dinainte.

— Bre! ce mânia lui Dumneșeu! și se femeia. Dar tu cum a'i scăpat?

— Iacă, fórte lesne. Am intrat în bordeiū și am pus verdețuri peste mine, așa că și cârnații și lipile cădeaū fără să mă atingă.

Peste câte-va zile Stan primi două citații prin care el era chemat la tribunal ca învinovătit că a ascuns căldarea găsită, contra legilor; ér femeia ca martoră.

Stan plecă înainte cu argatul la diua hotărită și și se femeiei să vie și ea mai pe urmă, dar să nu lase ușa, să o tragă bine. Ea când plecă, creșdând că bărbatul seū i a spus se ia ușa să o târască bine, a pornit cu ușa în spinare, intrind cu ea în sala Tribunalului. Președintele și judecătorii se uitară cu milă la ea când aușiră cum a înșeles ea cuvintele bărbatului său.

Eraū de față cei trei olari. Președintele întrebă pe Stan ce a făcut cu căldarea? El tăgădui c'a avut vre-o căldare cu bani.

Olarii cerură să vorbească nevasta lui Stan. Ea spuse tótă șiretenia cu căldarea plină de linte și cu cumpărarea ólelor.

— Pe ce vreme era, întrebă președintele, când s'au petrecut toate acestea?

— Cu câte-va zile înainte de ploia cu cârnați

și lipii, când 'a scos ochiul d-lui președinte
și a sfârămat dinții domnului judecător.

Președintele într'adevăr era chior d'un ochi
și un judecător avea lipsă două dinți dinainte.

— Dați-o afară că e nebună, strigă președintele.

Aprodul dete pe femeia afară, ér tribunalul
desvinovăți pe Stan.

POPA ȘI PROTOPOPUL

Protopopul unui județ plecase dupe obiceiș prin plăși să vadă în ce stare sunt bisericile și dacă popii își fac datoria, dar mai drept pentru a strânge ceva bani, căci pe acele vremuri cei de la Mitropolie cereau foarte des resplata anuală pentru ținerea protopopilor în rangul lor. La trei luni, la trei luni protopopii trebuiau să-și umple pungile din spinarea nenorociților de popi ca să le verse în pungile Mitropolitului, vicarului și directorului de cancelarie.

Protopopul sosi într'un sat unde popa avea o nevastă foarte frumoasă. Negreșit sântia sa scia mai dinainte aceasta, pentru că adusese lucrurile ast-fel ca să sosescă pe seră, să fie găzduit aci. Cu totă sântenia sa, el pusese gând preotesei. Inse popa nu se depărta nici de cum de muerea lui. Incercă sântul părinte să trimită pe popa la biserică să 'i aducă condicile ca să le cerceteze, dar frica de primejdie fuse mai

puternică de cât datoria d'a se supune mai mareluî sėu. El spuse că condicele nu le scóte din biserică chiar dacă i le-ar cere Isus să i le ducă în cer. Voi apoi să'l mine la cărciumă ca să cumpere cel mai vechiū vin și cel mai bun rachiū, dér popa găsi un vecin pe care îl trimise la cărciumă și el rămase lângă muerea lui.

Totuși protopopul găsi prileji să rămăe singur cu preoteasa pentru câte-va minute și îi fu destul ca să pue la cale cea ce avea de gând. Popa se dusesse ca să dea fân și orz vizitiului protopopesc, ear sântia sea se grăbi se facă propunerile sale maichiī preteșe.

— Eū ași vrea să te blagoslovesc astă nópte, preteasă, dise protopopul.

Preoteasa se uită lung la el.

— Aī înțeles? adaose sântul părinte.

— De loc, prea sante.

— Să te blagoslovesc, cum te blagoslovesce popa când vă culcați amândoi, și mai cu sémă când e cam cu chef.

— Vai-de mine, prea sante !

— Nicī un vai ! orī primesci, orī de unde nu mâine rad pe popa.

Preoteasa rămase înmărmurită. Ținea dânsa la datoria ei, dér ținea și la barba popii care era frumósă și care îi aducea și multe bunuri în casă. Ea tăcu.

— Ce tacî, nu respunđi? Strigă protopopul.
Ea tăcea mereu.

Potropopul luă acéstă tăcere ca învoire și îi
dise:

— Diseară, când ne vom culca, să te culci
lângă perete, popa la mijloc și eū de partea
ceastă l'altă mai departe. Când popa va adormi
să te scoli și să treci dincoace lângă mine.

Popa veni, se puseră la masă, mîncară și bă-
ură bine. Protopopul se încercă să îmbete pe
popa, el bău cât bău, dér când văđu gîndul
protopopului, furișa paharele pline și le vărsa
într'un vas la spate.

Înainte d'a se culca, preoteasa găsi privilegiul
să spue popi propunerile protopopului. El luă
măsurî. Stinse candela care ardea tot deauna
nóptea și rămase întuneric beznă. Se aședă pre-
oteasa la perete, popa la mijloc și protopopul
mai departe, căci patul era lung ca paturile de
țéră unde se pot culca ștece ómeni.

Dupe câtă-va vreme popa se făcu că dórme
și începu să sforăie. Atuncî se făcu o mișcare de
schimbarea locurilor, dér fie care rămase la locul
său. Protopopul cređu că preoteasa trecuse în
partea lui și se rostogoli spre ea. Intinse mâna,
însă care îi fuse mirarea când dete d'o barbă.
În aceeași vreme și el la rîndul lui fu apucat
de barbă. De odată se întórse repede cu spa-

tele și se rostogoli până la căpătâiul cel-l'alt al patului.

Înțelesese farsa preotesei.

A doua zi foarte de dimineată se sculă și porunci vizitiului să pue caii iute. Vizitiul numai de cât veni cu trăsura. Când se urcă, écă și popa.

— Când măi veniți, prea sânte pe la noi ca să ne măi tragem de barbă? îi çise popa zîmbind.

Protopopul nu răspunse, ci făcu seme vizitiului să mâne, cea ce și făcu.

POPA ȘI VIȚEAUA

Popa slujea leturghia în biserică. Eșise cu darurile. Tocmai începuse pomenirea prințului, mitropolitului și tuturilor ómenilor ce'î avea scriși pe un petic de hârtie dat de unii creștini evlavioși, când intră băiatul lui în fuga mare și strigă :

— Tată, a mâncat lupul mánzata.

El era tocmai la cuvintele «pomenesce dómne». Auđind ce'î spune fiul său, response:

— Să o ia dracul... — și pe voi pe toți pravoslavnică creștini.

POPA ȘI BOTEZUL

Era tocmai la începutul unei luni. Popa a plecat la botez cu dascălul.

Intrînd în curtea unui țeran, vede pe prispă afară o fată, nu tocmai învelită, dormind.

— Ce facem dascăle, ȕise popa cînd o vădu, *botezăm ori sărutăm?*

— De, părinte, respunse dascălul, putem să facem și una și alta.

— Da cu ce să începem mă ?

— De, eu cred să începem mai întîi cu sărutul că avem destul cu botezul.

— Bine te gîndești tu, mă Stane. Ai să începem. Și popa se aplecă asupra fetei.

— Dar ce faci părinte? întrebă dascălul. Vrei să săruiți cu patrahirul dupe gât și cu pămătuful în mînă? E păcat, prea sînte.

— Bine ȕici taică, așa este.

Popa își scóse patrahirul și 'l dete dascălului cu pămătuful. Apoi se lasă în genunchi pe aș-

ternutul fetei și voi să o ia în brațe. Fata să deșteptă și dete un țipăt.

— Tacî taică că voiü să te blagoslovesc.

Și el urmă înainte. Când de odată eși tată' fetei dintr'un chelar cu un ciomag în mână și se repeði asupra popii. Dascalul fugi, dar popa în furia pasiunii lui nu auði nimic și se pomeni cu ciomagul pe spinare.

— N'a sărutat, ðicea țăranul, n'a blagoslovenie.

Bietul popă abia putu să se scóle subt loviturile ciomagului și s'o ia d'a fuga.

Când ajunse la biserică, unde îl aștepta dascalul, era într'o stare de plîns.

Cum îl văðu dascalul, îl întrebă :

— Ce facem, părinte, botezăm ori sărutăm?

— Să te ia dracul !

POPA TALPA IADULUI

Popa Stan se însurase și luase o femeie tânăra și frumoasă. El era de felul lui cam crai, dar tocmai de aceea îl iubea mai mult preotésă.

— Imi pare bine, dicea ea, că place și altora cea ce am ales eu.

Cu toate acestea multe petreceri și multe ștregării, îl aduseră pe patul de mörte. Vădându-se în cel din urmă minut, el chemă pe preoteasă și îi ținu o cuvântare.

— Iubita mea, îi țise popa cu lacrămile în ochi, cât am fost în viață știi bine cum te-am iubit și cum te-am îngrijit? Nu 'ți-a lipsit nimic, nici îmbrăcăminte cea mai scumpă, nici mâncarea cea mai bună, nici băutura cea mai alésă. Te-am îngrijit așa că totă lumea să te zulipsească, cum țice cârciumarul grec din sat. Nimeni n'a îndrăsnit să te necinstească cât am trăit eu. Tu de asemenea 'mi-ai dat toate bunurile lumesci, 'mi-ai ușurat toate sarcinele omenesci,

'mă-ai semănat calea cu florile iubirei și ale fericirei. Eū am călcat câte o dată legăturile casnice, am alunecat pe calea păcatului, dar tot d'una la tine am ținut, numai pe tine te-am iubit, pentru tine am făcut toate jertfele. Acum că mor ași voi să cer și eū ceva de la tine.

— Spune, părinte, ȕicea preotésa în lacrămi, și îți făgăduesce, îți jur că voiū implini.

— Jură'mi că nu ai să te măriți cu altul, după mórtea mea, ȕise popa. Lumea asta e rea și deșartă, tu ești ténără și frumósă, póte vreunul să te ispitésca și să te înșele ca să cađi în păcat. Să te feresci ca de foc de vorbele frumóse ale ómenilor, că ei nu aū de cât vorbe în gură până își bat joc de femeii și apoi rād de ele. Jură'mi dar că a'í s'e'mi ții credința până la cea din urmă ȕi a vieții tale.

— Jur, ȕise preotésa cu hotărre.

— Căt voi fi în cer singur mă voiū gindila tine, mă voiū ruga lui Dumneȕeu pentru a te apăra de toate nevoile, mă voiū uita în calea ta cu dragoste. Jură'mi că și tu nu'ți vei lua gândul de la mine, că imi vei face toate regulile crescinesci și că nu mă vei uita nici o dată.

— Jur, răspunse priotésa inecată în lacrămi.

— Ești tănără, dar dorul omóra mai iute de cât toate bólele. Jură'mi că dorul teū pentru mi-

ne va fi așa de mare în cât a'î să vii în curând în ceruri să mă întâlnești.

— Jur, jur, jur, strigă priotésa, ne mai putând să'și ție suspinele.

Și de odată se aruncă în brațele popii, gata a muri și a pleca îndată cu el. Popa o mai privi o dată cu dragoste, apoi își dete cel din urmă sfârșit.

După trei zile popa fu înmormântat cu cinstea cuvenită unui asemenea obraz.

Nu a trecut mult și preotésa de dorul popii muri și ea cu mulțumirea în suflet. După cum fusese pe pământ fără nici un cusur, ea trecu toate vămile vădđuhului fără să dea nici o vămială și se duse drept în rai.

Aci căută pe popa diua întâiu, diua a doua, diua a treia, dar nu'l găsi. Ne mai putând umbra de ostenelă, se trânti pe un pat de flori și dormi. Diminéța se hotărî să mérgă la sântul Petre ca să'l întrebe de sórta bărbatului ei. Ajunse la portarul raiului, și îi spuse pricina venirii sale.

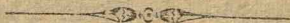
Sântul Petre să uită lung la ea.

— Dar nu scii, femeia, diuse sântul, că popă în rai nu s'a pomenit de când cerul și pământul? Nu scii vorba vechiă care diuce că popa 'î talpa iadului? Dute în iad de'l caută, dacă voesci să'l găsești.

Preotésă atunci ceru sântului Petre voe să iasă din Raiu și porni către Iad. Scormoni iadul ȃile întregi, dar nu întâlni pe iubitul ei soț. Intristată, tocmai voia să iasă și din Iad și să se întorcă iarăși în Raiu, când auzi că cine-va o strigă: preotésă! Se întorse numai de cât în partea despre unde venea strigătul, căci cunoscuse glasul popii. Dar vai și amar. Cea ce vedu îi îngheță sângelele în vine. O baltă mocirlósă, care răspândea un miros nesuferit se întindea înaintea ei; ér în mijlocul bălții capul popii eșit puțin afară.

Preotésă începu să plângă și să se lvaite de sórta popii.

— Nu mai plânge, draga mea, îi ȃise el. Eú sunt mult mai norocit de cât alții, căci subt mine se află părintele potropop, sub părintele potropop, părintele Episcop, și subt părintele Episcop prea sântul Mitropolit.

SCIE RAȚA BALTA

Țiganul se hotărîse să meargă la Brăila ca să cumpere o tocilă. Iși luă traista cu merinde și un bēț destul de gros pentru a se apăra de câini și apucă drumul înainte. Depărtarea era cam mare, dér țiganul avea picióre țepene și merinde destule.

Merse el cât merse, când écă îi ese înainte sfântul Petru. Pe vremea acea ómenii erau mult mări buni și sfinților nu le erau nici scârbă, cum le este, astăzi de nelegiuirile ómenilor, nici frică să le fure punga și vesmintele. Ei umblau printre ómeni și de multe ori chiar Dumneđeū nu se umilea să intre d'a dreptul în prietenie cu ómenii.

Sântul Petru, cum întelni pe țigan, îl întrebă unde merge.

— La Brăila, raspunse țiganul țanțoși.

— Dacă o vrea Dumneđeū, dise sântul.

— O vrea ori n'o vrea Dumneđelea, eū tot mă duc.

Sântul Petru, ca să smerească cutezanța țiganului, îi schimbă calea și țiganul se pomeni pe ste puțin éráși acasă de unde pornise, obosit ca vai de capul lui. Se odihni ȓiua aceia și a doua ȓi pleacă earáși spre Brăila.

După o cale de mai multe ceasuri Sântul Petru éráși îi ese înainte, dar sub altă figură și sub altă îmbrăcăminte.

— Unde ai plecat omule? îl întreabă sântul.

— Eeacă la Brăila, răspuse țiganul, tot semeț.

— Dacă o vrea Dumneȓeu.

— O vrea n'o vrea, eú tot mă duc.

Sântul îl lăsă să meargă înainte, însă trimise trei ómni cari îi eșiră înainte, îi traseră o bătae bunicică, îi luară ce bani avea și ȓraista cu merinde.

Ce să facă țiganul fără bani, fără merinde? Cu ce să'si cumpere tocila de la Brăila? Ce să mănânce? Fu silit prin urmare să se întórcă acasă. Inșă el avea trebuinȓă de tocilă. Mai vându ceva, se mai înprumută și umplu traista éráși cu merinde și provizii.

Sântul Petru earáși îi eși înainte, sub alt chip, lângă o baltă.

— Unde te duci creștinule? îl întreabă el.

— La Brăila, răspuse țiganul cam supărat.

— Dacă o vrea Dumneȓeu, adăogă sântul.

— O vrea orí n'o vrea, treaba lui.

Sântul Petru îl făcu o rață și îl aruncă pe baltă. Pluti el cât pluti, dar, sântului făcându-i-se milă, îl scoase afară și îl schimbă éráși în om. Il lăsă să mai meargă puțin și îi eși înainte astă data tot sub chipul când îl făcuse rață.

— Unde ai plecat țigane? îl întreabă el.

— Eî! nu scii? la Brăila.

— Dacă o vrea Dumneđeū.

— O vrea orî n'o vrea, eū tot mă duc.

Sântul văđu încăpăținarea țiganului și cređu că cu amenințare póte să'l înduplece a recunóște că fără Dumneđeū nimic nu se póte face.

— Bine mă țigane, după ceea-ce ți s'a întêmplat, nu recunoști că fără voia lui Dumneđeū nu te poți duce la Brăila? Dacă ți se va întâmpla și alte nenorociri?

— Scie rața balta, respunse țiganul țanțoși, și plecă înainte.

Sântul se uită dupe el și, dând din cap, diše :

— Blestemat neam!

POPA ȘI FATA

Popa Costantin era cel mai mare ștregar din tagma preotească. Bea până da cu căcuila în câini. Juca cărți și table cu toți derbedei la hanul din sat. Umbla după femeile ómenilor și de multe ori le lua cu sila. Se vorbea chiar de óre cari daraveri ce avusese cu sub-prefectul și cu tribunalul pentru nisce cai dosiți din curtea stăpânului séu dupe câmp și pentru nisce borfe care fugise séu sburase din casele creștinilor, de și ele nu aveau nici picioré, nici aripé.

El se însurase și luase o văduvă cu o fată de la bărbatul cel din têu. Făcuse acest pas cu văduva, pentru că femeia era și frumoasă și bogată.

După câțiva ani fata preotesei creșuse mare. Intr'o zi preoteasa veni la popă și îi di se :

— Prea sânté, satul vorbesce că fata mea ar fi însărcinată.

— Treaba ei, respunse popa, cu cea mai mare nepăsare.

— Dar lumea spune că ea ar fi însărcinată cu sânția ta!

— Treaba mea.

— Dacă a'și sci că este așa, m'ași duce să mă arunc în gărlă.

— Treaba ta.

LAUDĂ-TE GURĂ

Un țigan mergând pe drum găsesce o potcova. Se pleacă, o ridică, se uită lung la ea și se înveselesce.

— Am găsit ce e mai greu, își dice el; acum a rămas ce e mai ușor: cele trei potcove, calul și șeaua. Dér bun e Dumneđeű, le-oiű gási și pe acelea.

Și el urmă drumul nainte. Nu făcu o sută de pași, când étă că vede în marginea unei păduri un călușel frumos și sprinten, legat de un arbore, înșelat și înfrânat, numai bun de'ncălicat.

— Ađi am avut noroc, dise țiganul când vedu calul. Tocmai ce am dorit am găsit. Sântul Balamucea mi l'a trimis înainte și eű nu pot s'el las.

Se apropie de cal, il privi, se uită la potcove și într'adevăr tocmai îi lipsea una.

— Mâncatea-și se te mănânc, dise țiganul calului, uite potcova, aide acasă se 'ți-o puí.

Și el voi se incalece. Dér tocmai când puse piciorul în scară, stăpânul calului, care se afla în pădure, îl trase jos și îl luă la bătaie. O fi mai mâncat țiganul trânteli multe, dér ca acesta nu încercase de când îl făcuse mumă-sa. Trei luni a zăcut din pricina acestei bătăi. Când însă s'a vindecat bine și a eșit prin lume, el se lăuda cu curagiul său.

«M'am luptat cu românul de s'a dus pomina în lume. Când eū eram dedesubt, el era désupra, când el era désupra, eū dedesubt.

«Când românul mă apuca cu mâna de chică

«Eū îl apucam cu dinții de opincă ;

«El mă întindea de barbă,

«Eū mă apucam cu dinții de érbă ;

«Eū n'oiū pune briciul în barbă,

«Dér nici el coasa în érbă.

«Și vedënd că numai rămăsese érbă în jurul meu de care se mă apuc, am apucat calul de picior. Românul trăgea de cal și eū de picior, până am rămas cu astă potcova în dinți, semnul voinicieii mele cât de mult m'am luptat.»

Potcova cu care se lăuda țiganul că a dobândit'o în luptă, era acea pe care o găsisse.

mera lui, inceptu să se desbrace și era gata să se culce, când de odată chiamă nevasta și ceru să'i aducă hainele.

— Dér ce se faci cu ele pe vremea asta? întrebă nevasta.

— Asta treaba'l meu.

— E târziu și nu ești tocmai în stare să mă umbli pe uliță!

— Aduci haine, orî daŭ la trac pe tine și tot neama'l tēu nemțesci?

Femeia îi aduce hainele vėdēnd că nu pōte scăpa de bețiv. El se îmbracă și porni. În câte-va minute ajunse la casa neamțului care îl insultase. El bātu la ușe de mai multe orî și abia peste un sfert de ceas o feréstră se deschise și capul neamțului se arétă.

— Cine'i acolo? întrebă el.

— Eŭ, Frantz.

— Ce voesci?

— Se dai la mine socoteală că ai făcut mo-gar la mine.

— Dute dracului.

— Nu merge. Vin aice jos, mergem amân-douï de ghit.

— Dute de te culcă, bețivule, și mâine se vi-se ne înțelegem.

— Nu duce. Dai socoteală asta séră la mine abăr decă nu fac lucru tracule.

— Și ce fel de socoteală ceri de la mine?

— Spune dacă serios spus la mine mogar?

— Fărte serios.

— Dacă serios, alt-ceva. Cređut că glumit.

— Nică de cum.

— Atunci nópte bun.

— Nópte bună.

Și neamțul s'a dus acasă și a dormit liniscit,
că primise un respuns indestulător.

FEMEIA MAI ȘIREATĂ DE CÂT DRACUL

Am văzut multe femei șirete! Una a închis pe un filosof în ladă, alta a băgat pe un suspinător al ei într'un coșar unde puneau vitele și păsările, alta în sfârșit a înșelat pe bărbatul ei de față cu el. Dér șireată ca Maria din Vadu-lat n'am auzit se fi fost alta. Ea era așa de frumoasă că secase inima unui turc fără se fi văzut'o, ci numai din auzite.

Bărbatul său nu prea era bogat, însă căuta și 'i făcea toate plăcerile. Muncea și noapte pentru ca ea să fie totdeauna bine hrănită, bine îmbrăcată și plimbată unde voia densa. Pentru aceste jertfe ale bărbatului ei, ea ținea mult la el și chiar îl iubea. La toate stăruințele zapciului, care pe vremea aceea tăia și spânzura, ea rămăsese credincioasă bărbatului ei. Cât pentru ceilalți suspinători, pe toți îi lua în râs.

O dată se apropiase Paștele și bărbatul său

nu avea bani ca se 'i cumpere haine noi. Ne având mai tótă érna ce se muncească și iconomiele fiind luate de perceptor, el rămăsese fără láscaie. Cu tóte acestea el nu voia sã lase pe femeia sa de risul satului. Luã într'o ñi vaca din curte, plecã la tãrg, o vindu și cu banii luați dupã ea cumpãrã pentru nevasta lui nisce haine cum nu se mai vãduse în satul lui, iar pentru el o pereche de opinci.

În ziua de Pasci ea se îmbrãcã cu hainele noi și eși la horã. Minunea minunilor! Tótã lumea rămãnea cu gura cãscatã la ea.

La câți-va pași de casã întâlnește pe popa din sat. Popa o opresce și începe sã o laude despre frumusețea ei și a îmbrãcãminteii.

— Da frumoșe haine ai ađi Mario, ñise popa. Ele te fac mult mai frumoșã!

— Frumoșã oiũ fi pãrinte, respuse ea; ñer sunt pentru bãrbatul meũ.

— Da adicã de ce n'ai fi și pentru mine?

— Pentru cã e pãcat. N'ai ñis sãntia ta cãnd ne-ai cunutat cã trebu sã fiũ credincioșã omului meũ?

— Credincioșã ña, insã pentru lumea cealaltã nu pentru mine vechilul lui Dumneđeũ pe pãmẽnt. N'am de cãt sã te blãgoslovesc și tóte pãcatele iți vor fi ertate.

— Da bine părinte, legea nu ȃice ca s3 nu poftesc3 femeia altuia ?

— Legea ȃice pentru 3meni 3r nu pentru s3n3i. Femeia se uit3 lung la pop3 3i apoi, trec3ndu'i un 3iretlic prin minte, las3 ochii 3n jos.

— Bine prea s3nte, ȃise ea cu sfi3l3, d3c3 s3n3ia ta ȃici c3 nu e p3cat, vino dis3r3 la mine dup3 ce 3nopt3z3 c3 b3rbatul me3 se duce la c3rcium3 unde are obicei3 s3 stea p3n3 la mie3ul noptii.

Dup3 ce las3 pe pop3 3i merge mai 3nainte, 3nt3lnesce pe Primar care cum o z3resce se apropie de ea 3i 3i ȃice.

— Bine Mario, de haine frumo3e ai bani s3i3 cumperi, d3r birul b3rbatul t3u nu'l pl3tesce.

— De, domnule primar, asta e treaba b3rbatului me3 nu a mea.

— Se sci3, respunse primarul 3n gura mare, ca se fie au3dit de to3i, c3 d3c3 p3n3 m3ine nu 'mi pl3tesci birul 3i3 ia3 hainele acestea 3i le v3n3 la mezat.

Iar 3ncet 3i 3opti :

— Af3r3 d3c3 nu m3 vei priimi dis3r3 la tine acas3, trimi3n3d pe b3rbatul t3u la c3rcium3.

— Vai-de-mine, domnule primar, r3spunse ea, te primesc cu bucurie numai s3 nu'mi ie3 hainele. Cum s'o 3nopta vino la mine, 3ns3 s3 te fur3ze3i ca s3 nu te vad3 cine-va.

Primarul plecă mulțumit, iar femeia își urmă drumul la horă. Dér nu merse mult și écă și perceptorul o întâlnește. Acesta făcu aceleași amenințări și aceleași propuneri. Femeia îl chiamă și pe el tot pentru aceiași séră.

După ce învêti câte-va hore și trase o sârbă în admirarea tutului, ea se întórse acasă și spuse bărbatului tótă întêmplarea. Ea îi dîse sê se ascundă unde-va și de câte orî va vedea că stinge lumânarea în casă el se vie la ușe și se se facă necăjit.

Nici nu inserase bine și popa se strecură pe lângă zid și intră în casă cu o ploscă mare subt giubea și cu mîncare destulă într'o basma vêrgată. El întinse singur masa și chiamă pe femeia sê mănânce cu el.

După ce mîncară bine câte-ceva și bêură Maria spuse popii, sê se desbrace și sê se culce că bărbatul eî a plecat la orașiü fiind chemat grabnic la proprietar. Popa se desbracă și se urcă în pat, ér ea stinse lumînarea și dîse popi sê o aștepte că vrea sê dea un ocol casei ca sê vedă décă nu e cine-va pe acolo. Dér n'apucă sê sfêrșască când bărbatul sosi la ușe și începu sê bată cu furie.

— Deschide că te ia dracul, strigă el. Sparg ușa și te fac fărâme.

Popa incepu să tremure și nu scia ce să facă, când Maria îimise:

— Fugi părinte, ascunde-te, că bărbatul meu e beat și când e ast-fel nu se mai uită ce face. E în stare să te omóre. Intră iute în acest butoiu ce este lângă vatră, ascunde-te în el și când va adormi bărbatul meu îți voi da hainele ca să poți pleca.

Popa nu așteptă ca Maria să-i mai dică odată și sări numai de cât în butoiu, care era aprópe jumătate plin cu drojdi. Nu prea îi veni la socoteala popii când se vedu jumătate muiat, dér ce are să facă? Răbdă și tăcu.

Intrând bărbatul în casă, nevasta i-a dat și lui din mâncările după masă cum și o oală de vin, apoi el a plecat să se ascundă la locul sciut.

Nu a trecut mult și étă și primarul să stre-córă uitându-se în tóte părțile, intră în casă și scóte de subt zeghe deosebite mâncări și o ploscă cu vin.

Maria cum îl vedu, îi luă tot ce adusese și le puse într'un tron, dicând că acum nu este vreme de mâncare ci de dragoste. Primarul se desbracă și el și se urcă în pat. Maria îimise și lui să aștepte puțin că are să se uite pe afară. Dér n'apucă să pue mâna pe uşe ca să iasă că bărbatul incepu să bată și se strige să-i deschidă,

că alt-fel sparge ușa. Primarul coprins de frică tremură și tace ca peștele.

— Domnule primar, strigă femeia, fugi iute, ascunde-te colea în ăst butoiu, că decă te va găsi bărbatul în casă te omoră.

Primarul nu mai așteaptă să i ȃică încă odată și sări în butoiu.

— Cine e? întrebă popa.

— Eă, primarul.

— Dér tu cine ești?

— Sunt popa satului, vecinul teă.

— Dér în acest butoiu cine te-a băgat?

— Dracul, respuse popa.

— Tot el și pe mine, ȃise primarul, suspinând; tot el m'a îndemnat să fac acest păcat.

Acum trebuia se vie rindul perceptorului. Și cu el tot ast-fel s'a întâmplat. S'a desbrăcat, a venit bărbatul la ușe și nenorocitul a fost silit să intre și el în butoiu.

— Cine este? întrébă popa.

— Eă, perceptorul satului.

— Dér voi cine sunteți?

— Eă, sunt popa.

— Eă sunt primarul. Dér ia spune-ne cine te-a adus între noi ca să împărtășesci cu noi acéstă nenorocire?

— Dracul, respuse el. Dér pe voi cine v'a aruncat aici?

— Tot dracul.

După ce cei trei suspinători s'aruncară în butoiu, bărbatul intră în casă, aprinse lumânarea și se aședă la chef cu nevasta lui. Când se săturară de mâncare și de băutură, bărbatul se duse afară, luă câte-va doage și intrând în casă se puse să infunde butoiul désupra, lăsând numai vrana destupată ca să pótă resufla cei trei nenorociți.

A doua zi de dimineață se duse la popa s'îcéră carul fiind-că voia să se ducă în târg cu butoiul ca să vëndă drojdiile. Prioteasa, de și popa nu era acasă, dér sciind că nu are să se împotrivescă, dete carul țëranului și el veni acasă, încără butoiul și plecă în târg.

Lumea îl întreba ce are în butoiu, ér el respundea :

— Draci, ómenî bunî.

— Draci se póte în butoiu?

— Se póte, și cine voesce s'î védă n'are de cât să plátescă cincî lei.

Cine e acela care nu ar da cincî lei să védă pe dracul? Se găsiră o mulțime. Țëranul însă nu desfundă butoiul până nu strânse banii de la toți cari făcură o sumă mare. Atunci luă dalta și ciocanul și începu să lucreze. În câteva minute fundul butoiului sări cât colo.

Minunea minunilor! Din butoiu eși întâiu

popa în cămașă, părul și barba pline de drojdi, și cu ochii speriați ca de nebun. După el venira Primarul și perceptorul, cari nu sciaū cum sē și ascunđa golicuinea.

Ei o luară cu toți d'a fuga de le sfârâia călcâiele, érá lumea rîdea și huiduia.

Mai cu haz rîdea însē țéranul, căci el se ducea acasă cu câte-va sute de lei.

Cât pentru popă, primar și perceptor, ei s'aū jurat că în viața lor nu vor mai alerga după femeiele altora.

BULGARUL ȘI LEMNELE

Un bulgar mergea la orașiu cu lemne. El întâlnește în drum, aproape de orașiu, un comerciant căruia i se rupsese căruța. Dacă ar fi fost cu mâinile goale, îi era lesne să se ducă acasă pe jos, dar el avea și mai multe lucruri.

Negustorul cum vădu pe bulgar creșu că a găsit scăparea.

— Nu voesci, ȡise el bulgarului, să-ȡi plăteșc lemnele și să mă duci la orașiu?

— Dar lemnele? întrebă bulgarul.

— Cât ceri pe ele?

— Cinci lei?

— Iacă îți dau cinci lei.

— Dar lemnele?

— Dacă ȡi le plăteșc, poți să le arunci în drum.

Bulgarul nu a înȡeles ce 'i a propus negustorul, s'a dus cu lemnele la târg, a luat patru lei pe ele și s'a întors acasă mulȡumit că nu l'a înșelat neguȡătorul.

UNGURUL ȘI PINTENUL

Un ungar, cum a venit în țara românească și a dat de vin bun și eștin, s'a pus pe chef. De și era îmbrăcat cu cazacà cu ciaprazuri, avea în cap pălărie cu pene de un cot și în picioare cisme cu pîntenî, nu să gîndea cătuși de puțin să le respecte ci le tăvălea mai de multe ori prin noroiu și prin praf.

Intr'o ȝi, fiind prea mult turtit de beție, cade lângă drum. În cădere un pintem îi sare cât colo, érá pălăria se duce d'a rostogolu mai departe. El adórme numai de cât. Pe când dormea, trece un birjar. Ne având destul loc, căci ulița era prinsă de alte trăsuri, el strigă unguruluî în gura mare:

— Eî, trageți piciorul.

Ungurul, deșteptându-se, își ridică piciorul cel fără pînten și se uită lung la el.

— Treci peste dânsul, ȝise ungurul, că nu e al meü.

CAL VERDE ȘI SÂRB CU MINTE

În orașul Pitești se afla un sârb boiangiū. Tôtă lumea să alega de el. De câte ori îl întâlneaū la cafenea, la cofetărie séu la biserică îl primeaū cu această glumă, care nu prea îi făcea plăcere :

— Se pôte cal verde și sârb cu minte?

Intr'o ȝi, ce 'i veni lui că la acéstă întrebare făcută de un brașiovean, el respunse :

— Se pôte.

Peste câte-va ȝile lumea vedea pe ulița cea mare a Pitescilor un cal vopsit verde și cu o tablă atârnată de gât pe care scria : «Cal verde și sârb cu minte».

Însă ce se întâmplă? Până ce calul să ajungă la capătul uliței și să se întoască, cădu o ploaie torențială și spălă calul bine.

Ast-fel proverbul a rămas tot în picióre.

LOZINCA PLĂCINTĂ

Cine nu'și aduce aminte de anecdotele rămase în urma gardei naționale?

Un oficer la balul de la palat și-a îndopat pozunarele de la spate cu bombóne umplute cu lichior, bombónele s'aũ terciuit și lichiorul a început să curgă prin saloanele palatului.

Femeia unui oficer de gardă danța cu un oficer din armata permanentă. Când veni la balancé, să vede că nu șcia bine cadrilul, căci ea rămase în loc. Bărbatul său, care era la spate, îi strigă atunci:

— Balancé Marghioalo, că te ia dracul. Acum te târnuesc de coade.

Anecdota ce spunem noi aci nu este așa de picantă, dar privesce toț garda națională.

Postul de la Primărie hotărásce să facă séra chef. Ce să mânânce el ceva bun ca să le placă?

Unul propuse o frigare *a la* Zahana. Altul nisce ciorbă de burtă séu nisce tusalama. In sfârșit un bogasier mai delicat găsi cu cale că

o plăcintă făcută la simigiria din strada Colții ar fi mai nemerită.

Toți îl aprobară. Inșă era vorba cu ce se fie, cu carne ori cu brânză? Majoritatea a fost pentru brânză și plăcinta a fost poruncită.

Dupe ce a plătit'o, a ȝis se o aducă îndată ce va fi gata.

Așteptară un ceas, așteptară două, și plăcinta nu mai venea! Se înserase și toți erau îngrijați că simigiul póte nu a înțeles locul bine.

In sfârșit pe la o vreme sentinela vede prin întuneric o umbră care înainta spre ea.

— Cine e? întrebă sentinela.

— Simigiul.

— Dă'ți lozinca.

— Plăcinta.

— Cu brânză?

— Cu brinza.

— Treci, intră la post.

Și simigiul intră, în aplausele tuturor gardiștilor.

ȚIGANUL ȘIRET

Țiganul venea de la târg cu familia și se întorcea în satul său. Căruța lui era încărcată cu o sumă de hârburi, era pe deșupra stațiu nevasta și dânciucii lui. El mâna mărtógele de cai.

Apropiindu-se de sat, trebuia să trecă o gârlă. Din pricina unor ploii ce căduse mereu Țilele acelea, gârla venise mare. Cum să treacă țiganul? Ii era frică să nu pue în primejdie nu numai prăsila lui dar chiar pe muma prăsilei.

Se uita la apă, că venea mare, cu furie și amestecată cu fel de fel de răgălii. Se uita la căruța și nu 'i venea să se misce, căci par'că o vedea rostogolindu-se în apă și dânciucii țipând și cerând ajutor fără de folos. Ce să facă? Iși aduse aminte că popa la biserică spune curat și lămurit: «Dacă te rogi lui Dumnezeu, el te ajută». Se hotări să se roage.

— Dómné Țise el, scapă-mă de această primejdie că îți fac un colac cât roata căruței și o lumânare cât oiștea.

— Ce, ai înebunit mă? dise țiganca. De unde ai să ieși tu atâta făină și atâta ceară ca să faci colacul și lumânarea?

— Tacă fă, prósto, respunse țiganul. Vorbă să fie, până vom trece gârla și pe urmă știu eu ce să fac. I-o-iu da un colac d'un slot și o lumânare de nouă parale.

DOCTORUL ȘI ASTRONOMUL 1).

Vr'o trei-zeci de țărani se întorsese de la munca câmpului și se aședase în jurul unei mese la hanul din sat. O mămăligă mare pe crăpător era pusă în mijlocul mesei și în fața fiecărui țaran o sticlă cu rachiu și câte două seușuri de castraveți verzi. Ei mâncau, beau și vorbeau. În sala hanului domnea o mare căldură care înăbușia pe orî ce om, dar pe țărani nu 'i supăra de loc. Erau învățați cu căldura cum erau învățați cu frigul.

— Rău de tot, măi Marine, Ți-ai spus un țaran altuia de lângă el. Ce o să ne facem noi cu seceta asta? Dacă nu va ploa încă Ți-ai spus de ce vine cuptor și vai-de noi, toate bucatele ni se prăpădesc, n'o să avem porumb nici măcar de copt!

— Așa e, cumetre, răspuse vecinul. Bătaia lui Dumne-de-ă! De ce n'o fi scoțând pe sânta Filofteia? Ar ploa numai de cât. Orî ciocoii vor

1) Acastă anecdotă am publicat'o în *Calendarul Dracului* pe 1867.

să ne lase ca să murim de fόμε și să scape de noi?

— Dar fără noi ce fac ei? întrebă un alt țeran de la capul mesei. Cine le va mai munci atunci ogórele lor? Pot să móră ei mai curând de fόμε de cât noi. Pe noi nu ne lasă Dumneđu, că avem credința în el, pe când ciocoii nu mai cred în nimic.

Abia isprăvisе țáranul aceste cuvinte și două ómeni îmbrăcați orășenesce intrară în sală.

Țéranii, cari vorbise rău de ciocoii, rămeseră încremeniti de frică să nu'i fi auđit cei cari sosiseră, luându'i negreșit și pe ei de ciocoii, căci mai cu sémă pe vremea acea orí-cine purta strae orășenesce erau ciocoii. Dar acei doi domni nu auđiseră nimic. Se aședară și ei la o masă mică, cerură ce-va de mâncare și până să le aducă începură să privescă pe țérani cum mânăncă și cum beău.

Unul din ei era doctor și altul astronom.

— Ce cređi tu de țéranii aceștia cari mânăncă mămăligă cu castraveți și beău rachiú? întrebă astronomul pe doctor.

— Ce să cred? respunse doctorul. Eacá rău; d'acea ră uit la ei de când am venit. Elementele și substanțele ce conțin mâncarea și băutura tóte adunate la un loc fac otrava cea mai

energică. Eū sunt sigur că până mâine diminețā mor toți.

— Ce spui ? strigă astronomul speriat. Atunci cum vom putea noi dormi aci în cameră alături de acēstā sală unde aū se se culce ei ? Póte în agonia lor se ne strângă de gât. Omul în asemenea momente nu scie ce face, ba chiar e egoist, dacā móre el de ce să nu mórá și altul ?

— Ai tótā dreptatea. Să cerem să ne așternă afară în pridvor.

După ce mâncară, chemară pe hangiū și îi spuseră că ei dorm afară, să le facă patul în pridvor.

— Bine domnilor, đise angiul, însă are să fie astā nópte o furtună stașnică.

Astronomul ríse.

— Și de unde scii ? întrebă doctorul.

— Am văđut porcul cu paele în gură și am auđit găștele gâgâind.

Astronomul éráși ríse.

— Ei, ce đici de tóte acestea, astronomule ? întrebă doctorul pe soțul său de călătorie.

— Ce să đic ? secături.

Apoi se sculă, se uítă pe fereastră și adaose :

— Sciința mea ímí spune că nu numai nu ploă astā nópte, dér o să treacă multe đile până să avem nițică udătură. Poți să fii prin urmare sigur că ai să dormi liniscit.

șapte-zeci morți, căci ast-fel spune fôia oficială a guvernatorului rus din România.

— Minte acea fôie, prea sante țise comandantul.

— Tréba lui, respunse sântul Petru.

Apoi alese una sută șapte-zeci ruși pe care îi împinse în Raiu, iar pe cei l'alți puse zăi gonească în partea Iadului.

PRECUM PE PĂMÂNT SI IN CER

Credul, temelia dogmelor noastre religioase, ne spune că «precum în cer așa și pe pământ».

Anecdota ce voim să povestim aci ne arată că și ce e pe pământ să găsească în cer. Pisma, lăcomia și setea de predominare, care să vede între noi, să afle și acolo.

O luptă de predominare s'a încins între sântul Petru și sântul Ioan botezătorul. Nașul lui Christos, dupe ce a dobândit de la Dumnezeu Savaot să nu primască popi dupe pământ în Raiu, ca să nu 'i facă concurență cu căldărușia și cu pământul la botez, a început să intrigeze ca să pue mâna și pe cheile Raiului. El dicea că are dreptul mai mult să ție acele chei, căci el a botezat pe acela care a deschis Raiul omenei întregi. Sântul Petru susținea din potrivă,

aducând aminte cuvintele mântuitorului care dicea: «Tu esci Petre și pe această piatră voi zidi biserica mea, și porțile Iadului nu o vor birui. Și 'ți voi da cheile împărăției cerurilor; și orî-ce vei lega pe pămînt va fi legat în ceruri, și orî-ce vei deslega pe pămînt va fi deslegat în ceruri».

Acastă ceartă a ajuns înaintea lui Savaot, judele cel mare. Sântul Ioan, mai dibacî, a căutat în Raiu și a găsit un singur avocat care pe pămînt murise în spital pentru că, voin să fie drept și cinstit, nu putuse să 'și agonisească nici o iconomie la bătrînețe.

Advocatul a venit înaintea acelei mari trepte cam cu sfială în suflet. Scia că sântul Ioan nu avea dreptate, cu tótă nășia lui pe care se rezema; dar fiind-că pe pămînt fusese prost, aci voia să se facă mai șiret, pôte cel puțin prin acest mijloc va dobîndi ceva mai mult. El începîndu pledoaria, vorbi despre tóte, până și despre zugravî, numai despre caprele sântului Ioan rudi se un cuvânt.

Sântul Petre, dupe ce isprăvi avocatul pledoaria, ceru amânarea, pe cuvântul că nu se află alt avocat în Raiu ca să răspundă celui care a pledat, până va mai veni altul.

De atunci sântul Petru nu mai lăsă să între în Raiu nici un avocat, de frică să nu o pată,

cu t^ot^ă dreptatea ce avea. El s'a convins, dupe
purtarea aceluia care apăra pe vrăjmașul său,
că avocații sunt o rasă nevrednică a intra în-
tru împărăția cerurilor.

ORATII

ORAȚIA

TINUTĂ LA NUNTA TĚRĂNÉSCĂ

I

— Bună dimineața
Cinstiți socrii mari!
— Mulțumim dumnévóstră,
Băeți militari!
Dar ce umblați?
Ce cătați?
— Ce umblăm?
Ce cătăm?
Lă nimeni n'avem
Sémă să ne dăm.
Multe mări am trecut,
Multe țări am bătut;
Și orașe și sate
Depărtate
Am colindat,
Și nimeni sémă nu ne-a luat!

Cine sunteți Dumnevoastră
 Să ne luați sēma noastră?
 Dar fiind că ne'ntrebați,
 Să ne lăsați
 Cu încetul, cu încetișorul
 Să ne dăm cuvintele cu adevărul!
 Că de multe ce sunt și dese
 Nu le vom putea spune alese.

I

Tēnērul nostru 'mpērat
 De diminēță s'a sculat,
 Facia albă ș'a spălat,
 Chica nēgră-a peptānat,
 Cu strae noi s'a 'mbrăcat.
 Murgul sēu a înșelat,
 Cu trēmbița a sunat,
 Mare oste-a adunat:
 Două sute de grāniceri
 O sută feciori de boeri,
 Din cei mai mari,
 Nepoți de ghinārari;
 Și pe la răsărit de sōre
 Aū plecat la vānētōre:
 Și aū vānat țara de sus
 Despre apus,
 Până juganiī ne-aū stātut
 Și potcōvele aū perdut.
 Atunci ne lāsarāmū mai jos
 P'un plaiū frumos,

Și alergarăm
 De vânarăm :
 Munții cu brazii
 Și cu fagi, 100
 Cerul cu stelele,
 Câmpul cu florile,
 Delul cu podgoriile,
 Vâlcelele
 Cu viorelele,
 Și satele
 Cu fetele

III

Când dete sorele 'n diseră 8
 Eșirăm la drumul cel mare
 Și deterăm de-o urmă de fără,
 Stătu totă oștea 'n mirare!
 Unii diseră că e urmă de zână
 Să fie împăratului cunună;
 Așa se mai chibzuiră
 Și se găsiră
 Alții vânători,
 Mai cunoscători,
 Și diseră că e urmă de căprioară,
 Să fie împărațului soțioră;
 Dar nunul cel mare
 Cu grija 'n spinare,
 Călare p'un cal
 Ca un Ducipal,
 Se ridică în scări,

Se umflă în nări
 Și făcu ochii rotă
 Peste oștirea totă;
 Și când încóce privi,
 Aicea dări:
 O floriceă frumósă
 Și drăgăstósă!
 Și vedénd că nu 'nfloresce,
 Nici nu rodește,
 Nici locul nu'í priesce,
 Ci mai mult se ofilește,
 Ne trimese, pe noi, șease lipaní,
 Călări pe șease juganí
 Cu cómele cănite,
 Cu frânele zugrăvite,
 Cu unghiile costorite
 Și cu códele împletite,
 Ca cu toți să pornim
 Și la curțile D-vóstră să venim,
 Floricea sě o luăm
 Și la împăratul s'ó ducem.

IV

Pornirămú
 Și venirăm
 Pe facia pământului,
 Pe aburii vântului:
 Bân l și chiuind,
 Din pistóle trosnind,
 Caii incurând,
 Pe nări flăcări lăsând,

Renchezând
 Și din unghii scăpărând,
 Până am sosit
 Și v'am găsit.
 Acum ori florica să ne dați,
 Ori de nu, nu scăpați;
 Căci am venit cu târnăcope de argint
 Să scótem florica din pământ,
 S'o scótem cu rădăcină,
 S'o sădim la împăratul în grădină
 Ca acolo să'nflorască,
 Să rodească,
 Locul să'î priască
 Și se nu se oflască.

V

Dacă d-vóstră, socri mari,
 Ne credeți niscai tâlhari,
 Avem și ferman cu pecetiă
 De la împărăția,
 Cine scie carte latinească,
 Să vie să ni'l citască;
 Dar cine nu sciă
 Să nu vie,
 Ci ca de foc să se păzească.
 Să ne aduceți, socri mari,
 Oamenī cărturari:
 Vr'un popă cu barba desă
 Să ne citască cartea alésă;
 Să nu fiă cu barba cănită
 Să rămăe cartea necitită;

Său să întindeți covore
 Să descălicăm în privdore.
 La cai să dați fin ghisdei verde,
 Cosit din nóptea sântului Gheorghe,
 Cu roua ne luată,
 Cu flórea ne scuturată,
 Strins în sərbători
 De douë fete surori.
 Caii noștrii să mănânce
 Și din capete să nu mișce;
 Caii noștrii să bea
 Și din capete să nu dea,
 Că și Dumnévóstră
 Din partea nóstră
 Urechile vi s'or tăia.

VIII

Noi amă descălica
 Amă mai sta
 D'am mai ura,
 Dar n'e frică că v'om inșera;
 Și avem de trecut stânci,
 Văi adânci,
 Munți
 Cu brađi mărunți
 Și'ntunecoși...
 Bine v'am găsit sănătoși.
 (Pune plosca la gură).
 Soscru mare! Ce s'a făcut s'a făcut
 Nu mai e de desfăcut.

Să dai numai optu boi și șapte vaci
Ș'apoi să rabdi și să tacă.

Ține socru mare... (îi dă plosca)

Ia astă rădăcină uscată,

La ședut crăcănată,

Mare și spătósă

Ca o bróscă țestósă!

P'icea lată, p'icea lată,

Ia închină sócre o dată!

Se nu o sêruți tare

Că și căciula din cap îți sare;

Să o sêruți mai binișor

Să-ți pară mai dulcișor.

Poftim de beți

Și vedeți !

Că e rachiú de la Pitești

Când bei te'nveselesc!

Ear nu țuică d'a dumnévóstră,

Zeamă de prune,

Când bei multă

Te umfli'n burtă,

Facă burta tobă,

Intri după sobă

Și stai cu greerii de vorbă.

Tot urând, socrii mari,

Vedem că toți au rămas:

Cei de la spate

Cu gurele căscate,

Cei dinainte

Cu gurile proțăpitate.

Aduceți dér un vas

Cu prune uscate

Să aruncăm în ale gură căscate,

Ună putineî cu lapte bătut
Să le turnăm pe gălă,
O strachină cu pome
Să dăm la ale cocône
Că vedem c'aũ slăbită de fôme,
Și vr'o câți-va usturoi
Să dăm pe la ăi ciocoî,
Fiind c'aũ pofit pe la noî.
Munți 'nalți luminoși,
Bine v'am găsit sênătoși !

ORAȚIA VECHIE

TINUTA LA DOMNIA NOUA (1).

Măria ta !
Nu te supăra,
Ci fii bun a ne asculta!
Îți vom spune cam multe
 Și mărunte,
Dar tot lucruri plăcute,
Să fie drag orî-și-cui să ne-asculte :
O sută de anî să domnesci,
Pe dușmanî să'i biruesci,
Pe vrășmași să'i pedepsesci,
 Pe Turci
 Să'i pui în furci,
 Pe Tătari
 Să'i pui în pari,
 Pe leși și pe Cazaci
 Să'i dai la draçi,
 Alta să nu le faci ;

(1) Acastă orațiă am împrumutatu-o din piesa *Rěsvan Vodă* a D-lui Hăjdeu.

Pe unguri și pe Nemți
 Tot acolo s'î trimeți;
 Și așa mai departe,
 Ca toți s'î aibă parte;
 Și așa mai înainte
 Ca toți s'î nvețe minte.

Și așa rënduri, rënduri
 Ca toți să se puie pe ginduri!
 Dar cu Moldovenii tei,
 Măcar de-oră fi și rei,
 Măria ta, să fii bun cu ei;
 Și de'î vedea unii și desculți,
 Măria ta totu s'î ascuți;
 Că'î norodul e cam năsdrașan:
 Face multe pozne 'ntr'un an;
 Și țera e cam nebună,
 Face multe pozne și'ntr'o lună;
 Ba la îndemână
 Și'ntr'o săptămână;
 Ear de nu te'î păzi,
 Chiar într'o di
 Multe'î auți;
 Și de'î dice: lasă-mă să te las —
 O s'î pășesci și'ntr'un ceas.. (1)

(1) Acastă sublimă *orația* noi am audit'o în Basarabia de la bătrânul boeră Vasile Cristea. Lipsa mențiunii despre Muscali demonstră, că ea este anterioră secolului XVII; ear presința Nemților se pare a face o alusiă anume la epoca lui Mihaiu Vitězul și a lui Răsvan. Cuvântul «*orația*» este o curiosă moștenire juridică de la Romani, care a rămas în limba noastră fără a adopta obicinuita finală *ciune*. Până acum ne-au fost cunoscute numai «*orațiile*» de căsătoria, adevă «*oro uxorem*,» după espreșiunea lui *Terentius*; *orația* însă, pe care o dăm aci, este cu totul politică. În privința formei, confruntă-o cu aceea publicată de **D. Fundescu**, în *Calendarul lui Wartha* p 86 — 89.

GHICITORI ROMANE

GHICITORI ROMANE

Pe poduri ferecate
Trec miî nenumërate,
Şi le taie capetele,
Şi le schimbă numele?
(Móra)

In pădure născuî,
In pădure crescuî,
In oraşu m'a adus,
Cerceî de urechî 'mî a pus?
(Cobiliţa)

Şerveţel invërgat
Peste mare aruncat?
(Curcubeul)

Sus tună, jos rësună,
Ciorile s'adună?
(Biserica)

La cap peptene,
 La spate seceră,
 La mișlocu pepene?
 (Cocoșul)

M'a trimesu dómna de sus la cea de jos
 Să țesă pânza fără de rost?
 (Giamul)

M'a trimesu dómna de sus
 La dómna de jos,
 Să cósă cusătură
 Fără neam de tivitură?
 (Hârtia)

Câmpul alb, oile negre,
 Cine'le paște le cunoște?
 (Cartea)

Sus tună, jos răsună
 Și la mișloc horă?
 (Putineiu)

Două fete ce port salbă,
 Una négră ș'alta albă,
 Ne'ncetat se tot gonesc
 Și în veci nu se sosesc?
 (Diua și nóptea)

Ce e dulce și mai dulce
 Și pe taler nu se taie?
 (Somaul)

Este un moș bătrân tare,
Duce o miă araci în spinare?
(Ariciul)

Am un graj-d plin cu cai roșii,
Cândă bagi pe negru
Îi scote pe toți afară?
(Cărbunii din sobă și cleștele)

Săcâita vai-de ea,
Sede 'ntr'un vârf de nuia?
(Aluna)

La margine de crîng
Două blăni de blid,
Lângă două blăni de blid
Două lucefereî,
Lângă două lucefereî
O móră ferecată?
(Spricenele, ochii și gura)

Găinușe ciușe
Trece prin cenușe?
(Luleaoa)

Nalt ca casa,
Verde ca mătasa
Amar ca fierea,
Dulce ca mierea?
(Nucul)

Ce șede în apă
Și nu putrețesce?
(Limba)

Ce șede în apă
Și nu se udă?
(Umbra)

Ce nu suntă trei în lume?
(Scară la cerū,
punte peste mare
și fierulū măduvă n'are)

Sus copae,
Jos copae,
La mijloc
Carne de oia?
(Scoica)

Ulcelușe unsă,
In burueni ascunsă?
(Epurele)

Uite-o! Nu-e?
(Scânteia)

Căciula fârtatului
Pe marginea satului?
(Sórele)

Ce lucru este în tóte
Și fără elū nu se póte?
(Numele)

Eū n'amū din natură
 Nicī limbă, nicī gură,
 Dar spuī la orī-care
 Cusurul ce are,
 Și nu se mânia,
 Ci va sē mē ția !
 (Oglinda)

In pădure m'am născut,
 In pădure am crescut,
 Si 'n orași când m'a adus
 Judecător am fost pus ?
 (Bățul)

La trup sunt ușor,
 Fără aripi sbor,
 Dar eū nu sunt nor ?
 (Gândul)

Trupul imi bagă in casă
 Și capul afară mi lasă ?
 (Cuiul)

Patru frați gemeni născuți
 Tot îmbrăcișați crescuți,
 Orī când îi veți la un loc
 Inveliți intr'unū cojocū ?
 (Mieđulū de nucă)

Ce hiară incornorată
 Umblă cu gura căscată,
 Și numai cu limba rimă,
 Tot rēstōrnă și dărimă ?
 (Plugul)

Trupul, capul 'mî e tot una
 P'un picior staû tot déuna;
 Cămăși am nenumărate
 Și le port tot 'mbrăcate?
 (Varza)

Sunt albă sulemenită,
 Și urâtă și iubită:
 Vara nu vor să mă vadă
 Și i érna mă 'mbrățiședă?
 (Soba)

Ce flóre e măi frumósă
 Și băbații o mirósă,
 Numai lorû e drăgăstósă?
 (Femeea)

Eû la ori-ce casă
 Sunt slugă alésă:
 Eû pe ori și cine
 Intîmpin cînd vine;
 Când plécă afară
 Eû il petrec érá?
 (Ușia)

Buturugă uscată,
 O ridică încărcată
 Și o dă jos descărăctă?
 (Lingura)

De iute ce sunt trei abia mă țin;
 Din nasul meû curge miere și venin;
 Glas nu am, dar să strigû, cândû sunt pus,
 Mă aude răsărit și apus!
 Eû lumea o împăciuesc și învrăjbesc:
 Eû pe toți îi bucur și îi necăjesc!
 (Condeiu)

Ce pom e acela care
 Stă cu ramurile sale
 Tóte plecate la vale,
 Si vinele, rădăcina
 Îi staū în sus cu tulpina?

(Omul)

Ce nod cu gura se 'nódă
 Si cu mâinile nu se desnódă ?

(Cununia)

Dioa in plimbare
 Mereū mă pornesc ;
 Nóptea mă punū érá
 Casa să păzesc ?

(Brósca de la uşe)

Cândū intru d'o dată
 Umplu tótă casa!
 Diua 'mī e ruşine
 Nóptea ved̄ măi bine?

(Lumânarea)

Subt pădure grămădită
 Séde lumea invelită ;
 Diua de sóre fugită,
 Nóptea de lună pilită ?

(Casa)

Este o fată buburósă
 Séde cu vodă la masă

(Strugurel)

M'a trimes dómna de sus
La dómna de jos,
Să 'i dea vin și rachiū
Tot într'un buriū.

(Oul)

D'aici pân' la munte,
Tot zare mărunte.

(Stelele)

D'aici pên'la mare
Tot fundurī de căldare.

(Moșoróele)

Biserică într'unū picior,
Ghicī ciuperca ce e ?

(Ciuperca)

La capū pajere, la spatē seceră
Cocoș e, nătărăule,
Aī priceput măi, boule ?

(Cocoșul)

TABLA DE MATERIE

	<u>Pagina</u>
Socotéla grecului și socotéla românului	5
Țiganul și sântul Ion	11
Boerul și Țiganul	16
Țiganul călugăr	20
Țiganul și Iapa	25
Țiganul și Popa	28
Turcul călugăr	31
Deadu Ivan	34
Luarea Țarigradului cu prazul	39
Mișcă ori mort	41
Mireasa naltă	43
Copilul și borcanul	45
Cum a scos bulgarul luna din puț	47
Bulgarul și ceasornicul	49
Țiganul vânător	52
Nici el, nici eă	54
Scump, dér face	55
Țiganul păcălit de el singur	57
Fie ce spui tu	59
Săraca pătită	60
Zéu nașule n'am furat'o	61
Anofora mișcote	62
De fricóso cá esti cu mine	63
De mé rugam de 40	64
Cióra mórtă în drum	65
Cum a remas țiganul de rás	66
Doué-deci de găște	68
Tocmai pe tocmai	70
Pușca și scrófa	71
Ți-o da cel de sus	72
Vorbă să fie, dá'mi o lulea de tutun	74
Avea ori n'avea	75

D'ar fi in vis	76
O să 'l bată Dumnezeu	77
Ce vânt bate	78
Când ploa cărnați	79
Popa și Protopopul	86
Popa și viteaua	90
Popa și botezul	91
Popa talpa ladului	93
Scie rața balta	97
Popa și fata	100
Laudă-te gură	102
Femeia mortului	104
Neamțul curagios	105
Femeia mai șireată ca dracul	108
Bulgarul și lemnele	116
Ungurul și pintenul	117
Cal verde și sirb cu minte	118
Lozinea plăcintă	119
Țiganul șiret	121
Doctorul și astronomul	123
Țiganul și calul	123
Ruși și sântul Petru	130
Precum pe pământ și în cer	133
Tot! Tot!	136
Orație ținută la nunți	140
Orație la alegerea de Domn	151
Ghicitori	155

